

Uniwersytet Rolniczy im. Hugona Kołłątaja w Krakowie



BIULETYN

informacyjny



II Forum Green Smart City
na Uniwersytecie Rolniczym
– głos nauki w walce ze smogiem

s. 14

12.2016 nr 6 (103) ISSN 1899-7775



Świąteczne spotkanie w Uniwersytecie Rolniczym – tropem kompozytorów



II Forum Green Smart City na Uniwersytecie Rolniczym – głos nauki w walce ze smogiem



Redakcja:
 Szymon Sikorski – redaktor naczelny
 Izabella Majewska
 Monika Marszałik
 Paulina Czuryłowska

Adres Redakcji:
 Biuro Promocji i Informacji
 Uniwersytetu Rolniczego w Krakowie
 al. Mickiewicza 21
 31-120 Kraków
 tel. (+48) 12 662 41 95
 tel. (+48) 12 662 43 96
 e-mail: s.sikorski@ur.krakow.pl
 e-mail: promocja@ur.krakow.pl

Wydawca:
 Uniwersytet Rolniczy
 im. Hugona Kołłątaja w Krakowie
 Wydano za zgodą Rektora UR
Fotografie:
 Gabriel Wojcieszek, Adam Mróz

Projekt okładki,
opracowanie graficzne:
 Paulina Czuryłowska
zdjęcie: Grażyna Bierowiec

Redakcja zastrzega sobie prawo do dokonywania skrótów i zmian redakcyjnych w nadesłanych tekstach.

ISSN: 1899 - 7775
 Nakład: 1000 egz.
 Biuletyn Informacyjny
 Uniwersytetu Rolniczego
 im. Hugona Kołłątaja w Krakowie
 dostępny jest w wersji elektronicznej
 na stronie internetowej uczelni
 www.ur.krakow.pl

Skład, łamanie, druk:
 Drukarnia DRUKMAR
 ul. Rzemieślnicza 10
 32-080 Zabierzów

z życia Uczelni

Relacja z obrad Senatu	4
Wspomnienie o zmarłych. Śp. prof. dr hab. inż. Jan Kiszka, dr h.c. Uniwersytetu Rolniczego im. Hugona Kołłątaja w Krakowie.....	6

nasze sukcesy

Nagroda Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego dla JM Rektora UR profesora Włodzimierza Sady i profesora Janusza Żmiji	8
Złoty medal z wyróżnieniem dla wynalazców z UR	9
II miejsce mgr inż. Agnieszki Sosny w konkursie Otwarte Drzwi	10
Sukcesy naukowców Uniwersytetu Rolniczego – 10 projektów z NCN.....	10
Międzynarodowe nagrody dla naukowców z UR	11
Nagroda Ministra za 2015 rok dla pracowników Wydziału Leśnego	12

nauka i współpraca międzynarodowa

Doskonalenie programu kierunku architektura krajobrazu – międzynarodowa wymiana doświadczeń	13
II Forum Green Smart City na Uniwersytecie Rolniczym – głos nauki w walce ze smogiem	14
Czarna malina – owoc przyszłości: nowe wyzwania, nowe nadzieje. Obiecujące wyniki badań prowadzonych na Uniwersytecie Rolniczym.....	15
Plan konferencji i sympozjów organizowanych przez Uniwersytet Rolniczy im. Hugona Kołłątaja w Krakowie w 2017 roku	16

współpraca z gospodarką

Książki hodowlane dla czubatek polskich zostały otwarte	19
POWER – jesteśmy najlepsi!	20

konferencje

Kolejne zgromadzenie plenarne zorganizowane w ramach European Cooperation in Science and Technology (COST) na Wydziale Leśnym.....	21
VIII Zjazd Polskiego Towarzystwa Dendrologicznego	22

nie tylko nauka

Światowy Dzień Gleby na Uniwersytecie Rolniczym	24
Poszerzone posiedzenie Rady Programowej Electronic Journal of Polish Agricultural Universities i Acta Scientorum Polonorum.....	26
Świąteczne spotkanie w Uniwersytecie Rolniczym – tropem kompozytorów.....	27
Prof. dr hab. Roman Prawocheński (1877-1965) – historia warta zapamiętania.....	28
Okresowa ocena pracowników – refleksje	30

kultura, studenci

Migawki z życia braci studenckiej.....	33
--	----

Informacja z przebiegu obrad Senatu UR

w dniu 9 grudnia 2016 r.

Rektor poinformował, że w okresie od ostatniego posiedzenia Senatu zmarli:

mgr inż. Ryszard Bitka – emerytowany zasłużony nauczyciel akademicki Wydziału Leśnego,

prof. dr hab. Jan Kiswa – doktor honoris causa naszej Uczelni (2001 r.), wybitny uczony z zakresu nauki o mleku i jego przetwórstwie,

pani Teresa Poprawska – emerytowany, zasłużony pracownik dziekanatu ówczesnego Wydziału Zootechnicznego.

Rektor poinformował, że:

- **mgr inż. Agnieszka Sosna**, absolwentka Wydziału Biotechnologii i Ogrodnictwa, zdobyła II miejsce w ogólnopolskim konkursie Otwarte Drzwi zorganizowanym przez PFRON na najlepszą pracę magisterską (kategoria: prace magisterskie z zakresu rehabilitacji medycznej). Pracę wykonała w Katedrze Roślin Ozdobnych pod kierunkiem **dr inż. Bożeny Szewczyk-Taranek**;
- W ramach jubileuszowej, 10. edycji Międzynarodowej Wystawy Wynalazków „IWIS 2016, która odbyła się w dniach 10–12 października 2016 r. zaprezentowany został wynalazek *Maszyna agregowana z ciągnikiem rolniczym do rekultywacji pól po uprawie wierzby energetycznej i krzewach owocowych*. Zdobył on złoty medal z wyróżnieniem. W skład nagrodzonego zespołu weszli: **dr hab. inż. Paweł Tylek** (kierownik projektu), **prof. dr hab. Józef Walczyk**, **prof. dr hab. Tadeusz Juliszewski**, **dr hab. inż. Dariusz Kwaśniewski**;
- Narodowe Centrum Nauki ogłosiło wyniki konkursów naukowych. Na elitarnej liście znajduje się 10 projektów Uniwersytetu Rolniczego. Wysokość przyznanych środków to ponad 5 milionów zł;
- do Sekcji III – nauk biologicznych, rolniczych, leśnych i weterynaryjnych Centralnej Komisji ds. Stopni i Tytułów na kadencję 2017-2020 zostało wybranych pięciu przedstawicieli Uniwersytetu Rolniczego w Krakowie. Są to: **prof. dr hab. Teresa Fortuna**, **prof. dr hab. inż. Stanisław Cebula**, **prof. dr hab. inż. Tadeusz Kowalski**, **prof. dr hab. inż. Maciej Kuboń**, **prof. dr hab. inż. Jan Pawelek**.

Senat pozytywnie zaopiniował:

- ponowne zatrudnienie **dr hab. inż. Stanisława Małka**, **prof. UR**, na stanowisku profesora nadzwyczajnego UR w Zakładzie Ekologii Lasu i Rekultywacji Instytutu Ekologii i Hodowli Lasu;
- ponowne zatrudnienie **prof. dra hab. inż. Tadeusza Kowalskiego** na stanowisku profesora zwyczajnego w Zakładzie Fitopatologii Leśnej, Mykologii i Fizjologii Drzew Instytutu Ochrony Ekosystemów Leśnych;
- ponowne zatrudnienie **prof. dr hab. Olgi Szeleszczuk** na stanowisku profesora zwyczajnego w Zakładzie Anatomii Zwierząt Instytutu Nauk Weterynaryjnych;
- ponowne zatrudnienie **dr hab. Andrzeja Pary**, **prof. UR**, na stanowisku profesora nadzwyczajnego UR w Instytucie Chemii.

Senat odwołał przewodniczącego Senackiej Komisji ds. Oceny Kadr **prof. dr hab. inż. Tadeusza Juliszewskiego** i powołał nową przewodniczącą Senackiej Komisji ds. Oceny Kadr **prof. dr hab. inż. Małgorzatę Trojanowską**.

Senat zmienił skład Senackiej Komisji ds. Oceny Kadr.

Senat powołał reprezentantów Uniwersytetu Rolniczego im. Hugona Kołłątaja w Krakowie do Rady Związku Uczelni AGH-PK-UR InnoTechKrak.

Senat nadał odznaki „Za Wybitne Zasługi dla Uczelni”.

Senat pozytywnie zaopiniował zmiany w Regulaminie Organizacyjnym Centrum Transferu Technologii przyjętym w dniu 30 stycznia 2015 r.

Senat pozytywnie zaopiniował:

- Założenia do Planu rzeczowo-finansowego Uniwersytetu Rolniczego im. Hugona Kołłątaja w Krakowie na rok 2017;
- Plan kosztów wydzielonych na rok 2017;
- Prowizorium budżetowe na rok 2017.

Senat upoważnił Rektora do wprowadzenia na dzień 31 grudnia 2016 r. zmian w Planie rzeczowo-finansowym Uczelni na rok 2016.

Senat pozytywnie zaopiniował:

- sprzedaż zabudowanej nieruchomości stanowiącej działkę nr 409/43 o pow. 0,2417 ha, obr. 4 Mochnaczka Wyzna, dla której Sąd Rejonowy w Nowym Sączu – X Zamięscowy Wydział Ksiąg Wieczystych z Siedzibą w Muszynie prowadzi księgę wieczystą nr S1M/00016032/6;
- sprzedaż zabudowanej nieruchomości stanowiącej działkę nr 235/4 o pow. 0,0534 ha, obr. 2 Krynica-Wieś, dla której Sąd Rejonowy w Nowym Sączu – X Zamięscowy Wydział Ksiąg Wieczystych z siedzibą w Muszynie prowadzi księgę wieczystą nr NS1M/00006010/3;
- zakup działki nr 2434 o pow. 11,2474 ha, obr. 1 Krynica-Zdrój, dla której Sąd Rejonowy w Nowym Sączu – X Zamięscowy Wydział Ksiąg Wieczystych z siedzibą w Muszynie prowadzi księgę wieczystą nr NS1M/00004908/1, oraz zakup działki nr 2427 o pow. 1,0899 ha obr. 1 Krynica-Zdrój, dla której Sąd Rejonowy w Nowym Sączu – X Zamięscowy Wydział Ksiąg Wieczystych z siedzibą w Muszynie prowadzi księgę wieczystą nr NS1M/00005888/1;
- zamianę działek nr 421/2 o pow. 0,6905 ha i nr 425/5 o pow. 1,0231 ha, obr. 0001 Krynica-Zdrój, stanowiących własność Uniwersytetu Rolniczego im. Hugona Kołłątaja w Krakowie, dla których Sąd Rejonowy w Nowym Sączu – X Zamięscowy Wydział Ksiąg Wieczystych z siedzibą w Muszynie prowadzi księgę wieczystą nr NS1M/00014942/4, na działki: nr 178 o pow. 0,1995 ha, nr 179 o pow. 0,8368 ha, nr 180 o pow. 0,3579 ha, nr 186 o pow. 0,9610 ha, nr 187 o pow. 0,1980 ha, nr 188 o pow. 2,0544 ha, obr. 2 Krynica Wieś stanowiących własność osoby fizycznej, dla których Sąd Rejonowy w Nowym Sączu – X Zamięscowy Wydział Ksiąg Wieczystych z siedzibą w Muszynie prowadzi księgę wieczystą nr NS1M/00024937/9.

Original protokołu wraz z załącznikami znajduje się w Biurze Rektora Uniwersytetu Rolniczego w Krakowie.



Wspomnienie o zmarłych

Śp. prof. dr hab. inż. Jan Kiswa (1926-2016)

doktor honoris causa Uniwersytetu Rolniczego im. Hugona Kołłątaja w Krakowie

10 listopada 2016 roku środowisko nauki o żywności w Polsce poniosło dotkliwą i bolesną stratę. W wieku 90 lat zmarł w Olsztynie **prof. zw. dr hab. inż. Jan Kiswa** – wybitny uczony z zakresu chemii i technologii mleka, ceniony wykładowca i wychowawca młodzieży akademickiej oraz kadry naukowo-dydaktycznej Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie – *doktor honoris causa* Uniwersytetu Rolniczego im. Hugona Kołłątaja w Krakowie.

Jan Kiswa urodził się 2 września 1926 roku w Zamarskach k. Cieszyna. Szkołę powszechną ukończył w 1940 r. W 1944 r. po wielu wojennych perypetiach znalazł się w III Dywizji Strzelców Karpaccich i brał udział m.in. w zdobyciu Bolonii w 1945 r. W tym też roku podjął naukę w Gimnazjum i Liceum przy III Dywizji Strzelców Karpaccich (w gminie Amandoli, środkowe Włochy). W roku 1947 po powrocie do kraju kontynuował naukę w Technikum Rolniczym dla Dorosłych w Czechowicach, a następnie w Studium Wstępnym przy Wyższej Szkole Gospodarstwa Wiejskiego w Cieszynie, które ukończył w 1949 r. Studia wyższe stopnia pierwszego ukończył w roku 1953 na Wydziale Mleczarskim Wyższej Szkoły Rolniczej w Olsztynie, uzyskując stopień inżyniera przetwórstwa mleczarskiego, a studia stopnia drugiego w roku 1955 na Wydziale Zootechnicznym uzyskując tytuł magistra inżyniera zootechniki.

Pracę naukowo-dydaktyczną rozpoczął w 1952 r. jeszcze jako student w charakterze asystenta w Katedrze Technologii Mleczarstwa Wyższej Szkoły Rolniczej w Olsztynie, gdzie pracował po ukończeniu studiów kolejno na stanowisku asystenta



Prof. dr hab. inż. Jan Kiswa

naukowo-technicznego, starszego asystenta, adiunkta i starszego wykładowcy.

W 1964 roku Rada Wydziału Rolniczego Wyższej Szkoły Rolniczej w Poznaniu nadała Mu stopień doktora nauk

rolniczych. W 1969 r. uzyskał stopień doktora habilitowanego nauk przyrodniczych z zakresu technologii i chemii żywności, nadany uchwałą Rady Naukowej Instytutu Biologii Stosowanej WSR w Olsztynie.

W 1976 r. uzyskał tytuł naukowy profesora nadzwyczajnego, a w 1983 r. tytuł naukowy profesora zwyczajnego.

Dorobek naukowy Profesora obejmuje ponad 600 pozycji, w tym m.in. blisko 200 prac naukowo-badawczych, ponad 130 komunikatów naukowych, 64 artykuły popularnonaukowe, 10 patentów, 2 książki, 42 opracowania projektowe, 26 opracowań dla praktyki i wdrożeń, recenzje 4 podręczników. Był promotorem 494 prac magisterskich i 119 inżynierskich. Pod Jego kierunkiem 25 osób obroniło prace doktorskie. Z tego grona 13 osób uzyskało stopień doktora habilitowanego, a 11 osób tytuły profesorskie. Profesor był recenzentem w 40 przewodach doktorskich i 32 habilitacyjnych. Opracował 34 oceny dorobku naukowego do wniosku o nadanie tytułu naukowego profesora.

Działalność Profesora zapewniła Mu wysoką pozycję naukową w kraju oraz wniosła do nauki światowej istotny wkład poznawczy. W latach 1972-1975 był członkiem Rady Głównej Nauki i Szkolnictwa Wyższego, a w latach 1984-1987 członkiem Centralnej Komisji Kwalifikacyjnej, był także członkiem Komitetu Technologii i Chemii Żywności PAN oraz doradcą Ministra Rolnictwa.

Profesor współpracował z wieloma ośrodkami naukowymi za granicą, m.in. Królewską Akademią Rolniczą w Szwecji, Instytutem Zootechnicznym we Francji, Uniwersytetem Rolniczym Wageningen, Wyższą Szkołą Chemiczno-Technologiczną w Pradze, Uniwersytetem w Giessen oraz Uniwersytetem Humboldta w Berlinie. Związany był także z ówczesną Akademią Rolniczą w Krakowie od początku istnienia technologii żywności jako kierunku nauczania. W latach 1977-1993 prowadził wykłady oraz sprawował merytoryczny nadzór nad realizacją zajęć dydaktycznych z zakresu technologii mleczarstwa. Dzięki zaangażowaniu i życzliwości Profesora technologia mleczarstwa mogła funkcjonować jako specjalizacja naukowo-dydaktyczna prowadzona w ramach Zakładu, a następnie Katedry Przetwórstwa Produktów Zwierzęcych AR



Budynek Wydziału Technologii Żywności

w Krakowie. Pod kierunkiem Profesora 88 studentów Oddziału Technologii Żywności wykonało prace magisterskie. Oprócz działalności dydaktycznej prof. Kisza kierował także pracami naukowo-badawczymi realizowanymi w Katedrze Przetwórstwa Produktów Zwierzęcych oraz dbał o rozwój młodej kadry naukowej katedry. Był promotorem trzech rozpraw doktorskich pracowników katedry. Spośród Jego krakowskich wychowanków dwoje uzyskało stopień doktora habilitowanego, a jeden tytuł naukowy profesora. Recenzował również prace doktorskie i habilitacyjnych wykonane w naszej Uczelni na Wydziale Technologii Żywności oraz Wydziale Zootechnicznym, jak również był recenzentem dorobku naukowego do tytułu profesora dwóch pracowników Katedry Przetwórstwa Produktów Zwierzęcych. Będąc koordynatorem programów badawczych włączał się w ich prowadzenie na Wydziale Technologii Żywności oraz Wydziale Zootechnicznym AR w Krakowie, co pozwoliło tym jednostkom pozyskać znaczne środki finansowe nie tylko na realizację programów badań, ale także na wyposażenie w wartościową i nowoczesną aparaturę analityczną.

Profesor po przejściu na emeryturę nie zaprzestał działalności naukowej i społecznej. Ostatnim Jego dziełem była autobiograficzna książka pt. „Dziedzictwo”, w której opisał dzieje swojego życia rodzinnego i zawodowego. Jeden z egzemplarzy książki Profesor ofiarował Wydziałowi Technologii Żywności UR w Krakowie. Profesor do końca interesował się także losami swoich wychowanków oraz rozwojem Katedry

Przetwórstwa Produktów Zwierzęcych, Wydziału Technologii Żywności i Uniwersytetu Rolniczego w Krakowie.

Za działalność na rzecz praktyki mleczarskiej w Małopolsce Profesor został uhonorowany w 1987 roku złotą odznaką Zasłużony dla Ziemi Krakowskiej. W uznaniu zasług dla naszej Uczelni w 1991 r. został odznaczony medalem „Zasłużony dla Akademii Rolniczej w Krakowie”, a w 2001 roku Senat Akademii Rolniczej im. Hugona Kołłątaja w Krakowie nadał Mu najwyższą godność akademicką – *doktorat honoris causa*.

Uroczystości pogrzebowe profesora Jana Kiszy odbyły się dnia 15 listopada 2016 roku w Olsztynie. Społeczność akademicka Uniwersytetu Rolniczego w Krakowie reprezentował wychowanek profesora Jana Kiszy – **prof. dr hab. inż. Jacek Domagała** – prodziekan Wydziału Technologii Żywności oraz kierownik Katedry Przetwórstwa Produktów Zwierzęcych, który pożegnał Profesora w imieniu społeczności akademickiej krakowskiej Uczelni i WTŻ oraz przekazał listy kondolencyjne od JM Rektora UR w Krakowie i Dziekana WTŻ.

Profesor Jan Kisza na zawsze pozostanie w naszej wdzięcznej pamięci nie tylko jako wybitny uczony i wychowawca wielu pokoleń pracowników nauki, ale także jako prawy i życzliwy Człowiek oraz wielki Przyjaciel Wydziału Technologii Żywności i Uniwersytetu Rolniczego w Krakowie.

Cześć Jego pamięci.

Opracowanie:

*prof. dr hab. inż. Jacek Domagała,
prodziekan Wydziału Technologii Żywności*

Nagroda Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego dla JM Rektora UR profesora Włodzimierza Sady i profesora Janusza Żmiji

Miło nam poinformować, że JM Rektor UR profesor Włodzimierz Sady decyzją Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego otrzymał nagrodę indywidualną II stopnia za działania organizacyjne na rzecz Uniwersytetu Rolniczego w roku akademickim 2015/2016.



Order Świętego Stanisława Biskupa i Męczennika

Kosiniak-Kamysz – Prezes Polskiego Stronnictwa Ludowego.

Profesor Włodzimierz Sady otrzymał jeszcze jedno wyróżnienie. **Jan Zbigniew hrabia Potocki**, jako IX Wielki Mistrz Orderu Świętego Stanisława Biskupa

i Męczennika, wydał dekret z datą 29 października 2016 r., na mocy którego profesor Sady został Kawalerem Orderu Świętego Stanisława, otrzymując Krzyż Komandorski. Order ten, którego dewiza brzmi: „Nagradzając, zachęca” (łac. *praemiando incitat*), ustanowiony został 7 maja 1765 przez króla Stanisława Augusta Poniatowskiego, który został jego pierwszym Wielkim Mistrzem.

Redakcja

Również profesor Janusz Żmija, jako przewodniczący Komisji Uprawnienia Akademickich Rady Głównej Nauki i Szkolnictwa Wyższego, otrzymał nagrodę indywidualną Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego II stopnia za osiągnięcia organizacyjne.

Z przyjemnością informujemy również, że profesor Włodzimierz Sady został wyróżniony odznaką Zasłużony dla Ruchu Ludowego. Medal 120-lecia Ruchu Ludowego wręczony został 2 października 2016 r., a dokonał tego Władysław



Wręczenie odznaki Zasłużony dla Ruchu Ludowego

Złoty medal z wyróżnieniem dla wynalazców z UR

Warszawa, 10-12 października 2016 r.

W dniach 10–12 października odbyła się 10., jubileuszowa edycja Międzynarodowej Wystawy Wynalazków IWIS – największego w Polsce międzynarodowego wydarzenia promującego innowacyjność i wynalazczość, organizowanego przez Stowarzyszenie Polskich Wynalazców i Racjonalizatorów pod auspicjami Urzędu Patentowego RP i politechniki Warszawskiej, a przyciągającego z roku na rok coraz większą liczbę wystawców i zwiedzających. Swoje pomysły, zarówno te, które znalazły już zastosowanie w przemyśle, jak i te oczekujące na komercjalizację, prezentują: szkoły, uczelnie, instytuty badawcze, przedsiębiorstwa oraz wynalazcy indywidualni. W tym roku pośród 415 rozwiązań, pochodzących z 26 krajów, został zaprezentowany wynalazek pod nazwą: *maszyna agregowana z ciągnikiem rolniczym do rekultywacji pól po uprawie wierzby*

energetycznej i krzewach owocowych, którego współtwórcy to pracownicy naszej Uczelni. Maszyna powstała w wyniku realizacji projektu pt. *Opracowanie nowej technologii i modelu funkcjonalnego maszyny do rekultywacji pól po uprawie wierzby energetycznej*, dofinansowanego przez Narodowe Centrum Badań i Rozwoju w ramach Programu Badań Stosowanych. Wynalazek został dostrzeżony przez międzynarodowe jury i nagrodzony złotym medalem z wyróżnieniem. W skład nagrodzonego zespołu wchodzi: z ramienia lidera projektu, UR w Krakowie: **dr hab. inż. Paweł Tylek** (kierownik projektu), **prof. dr hab. Józef Walczyk**, **prof. dr hab. Tadeusz Juliszewski**, **dr hab. inż. Dariusz Kwaśniewski**; z ramienia Przemysłowego Instytutu Maszyn Rolniczych z Poznania: **dr hab. inż. Jan Szczepaniak**, **prof. nadzw., mgr inż. Paweł Frąckowiak**,

Wystawa IWIS 2016 odbiła się szerokim echem w środowisku wynalazców, tym bardziej, że wśród patronatów tegorocznej edycji znalazły się m.in.: Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej Andrzej Duda, Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego, Narodowe Centrum Badań i Rozwoju, Międzynarodowa Federacja Stowarzyszeń Wynalazczych, Europejskie Stowarzyszenie Wynalazców, Naczelna Organizacja Techniczna, Krajowa Izba Gospodarcza.

dr hab. inż. Florian Adamczyk, **prof. nadzw., mgr inż. Stanisław Jankowiak**, **mgr inż. Grzegorz Wąchalski**; z ramienia Przedsiębiorstwa Wielobranżowego PROMAR Sp. z o.o. – **inż. Józef Fajfer**.

Wystawa była znakomitą okazją do promocji osiągnięć naszego Uniwersytetu, stwarzając jednocześnie możliwość nawiązywania kontaktów z przedsiębiorcami, co może w przyszłości pomóc w komercjalizacji rozwiązań, opracowanych przez rodzimych twórców.

Opracowanie:
dr hab. inż. Paweł Tylek



Dyplom z wyróżnieniem oraz złoty medal IWIS 2016

II miejsce mgr inż. Agnieszki Sosny w konkursie Otwarte Drzwi

Warszawa, 2 listopada 2016 r.

Konkurs na najlepszą pracę magisterską zorganizowany został przez Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych. Nagrodzona praca dyplomowa jest interesującym i nowatorskim projektem ogrodu terapeutycznego przy Ośrodku Polskiego Stowarzyszenia Osób z Upośledzeniem Umysłowym w Pszczynie.

To kolejny przykład sukcesu naszych absolwentów, gdyż **mgr inż. Agnieszka Sosna** jest absolwentką Wydziału Biotechnologii i Ogrodnictwa. Nagrodzoną pracę, z zakresu rehabilitacji społecznej, pracę wykonała w Katedrze Roślin Ozdobnych pod kierunkiem **dr inż. Bożeny Szewczyk-Taraneck**. Rozstrzygnięcie plebiscytu odbyło się w ramach XIII

edycji ogólnopolskiego konkursu na najlepsze prace magisterskie i doktorskie, których tematem badawczym jest zjawisko niepełnosprawności w wymiarze zdrowotnym, zawodowym lub społecznym Otwarte Drzwi – moduł A prowadzonego przez PFRON programu „Wsparcie inicjatyw”.

Redakcja

Sukcesy naukowców Uniwersytetu Rolniczego – 10 projektów z NCN

Kraków, 14 listopada 2016 r.

Narodowe Centrum Nauki ogłosiło wyniki konkursów naukowych. Na tej elitarnej liście znajdują się pracownicy Uniwersytetu Rolniczego, a wysokość przyznanych środków to **5.322.658 zł**. Szczególnie cieszy fakt, że w tej grupie są zarówno samodzielni pracownicy nauki, jak również młodzi ludzie będący u progu naukowej kariery.

Ponadto decyzja NCN potwierdza również stanowisko Zarządu Województwa Małopolskiego, z września 2016 r., w którym podkreślono, że Uniwersytet Rolniczy „wspólnie z Województwem Małopolskim realizuje strategiczne inwestycje regionalne w obszarze infrastruktury badawczej sektora nauki, wskazanych w Regionalnej Strategii Innowacji Województwa Małopolskiego 2020 oraz

uzgodnionych w Kontrakcie Terytorialnym dla Województwa Małopolskiego pomiędzy władzami regionu a Rządem”. Szerzej o tej współpracy wspominał także **JM Rektor UR prof. Włodzimierz Sady** podczas inauguracji roku akademickiego. Stanowisko to potwierdziła także obecna na uroczystości **premier Rządu Beata Szydło**.

Poniżej prezentujemy tytuły 10 wybranych przez NCN projektów wraz z nazwiskami ich kierowników i wysokością przyznanych środków:

WYDZIAŁ ROLNICZO-EKONOMICZNY:

- „Ocena wpływu materii organicznej osadów dennych na biodostępność i toksyczność związków chemicznych”,

kierownik: **dr inż. Agnieszka Baran**, przyznane środki: 529.491 zł;

- „Identyfikacja podłoża genetycznego tolerancji rozhartowywania u jęczmienia ozimego”, kierownik: **dr inż. Magdalena Wójcik-Jagła**, przyznane środki: 852.142 zł;
- „Rolnictwo miejskie jako wyzwanie zrównoważonego rozwoju obszarów metropolitalnych w Polsce – aspekty ekonomiczno-społeczne, środowiskowe i planistyczne”, kierownik: **dr inż. Wojciech J. Sroka**, przyznane środki: 242.485 zł.

WYDZIAŁ LEŚNY:

- „Biochemiczne właściwości gleb i stabilizacja glebowej materii organicznej

w relacji do martwego drewna różnych gatunków drzew”, kierownik: **dr inż. Ewa Błońska**, przyznane środki: 257.400 zł;

- „Mykobiota liści *Fraxinus excelsior*, jej taksonomia i potencjał biokontrolny względem inwazyjnego grzyba *Hymenoscyphus fraxineus*, sprawcy zamierania jesionu”, kierownik: **prof. dr hab. inż. Tadeusz Kowalski**, przyznane środki: 512.200 zł.

WYDZIAŁ HODOWLI I BIOLOGII ZWIERZĄT:

- „Wpływ zearalenonu na komórki wątroby krów z kliniczną i subkliniczną postacią ketozy”, kierownik: **dr Justyna Dobrosława Barć**, przyznane środki: 605.650 zł.

WYDZIAŁ BIOTECHNOLOGII I OGRODNICTWA:

- „Wpływ zanieczyszczenia środowiska metalami ciężkimi oraz węglowodarami aromatycznymi na jakość pszczoły miodnej i murarki ogrodowej”, kierownik: **dr Hajnalka Szentgyörgyi**, przyznane środki: 367.830 zł;
- „Genetyczne mechanizmy tolerancji marchwi na zasolenie gleby”, kierownik: **prof. dr hab. inż. Rafał Barański**, przyznane środki: 1.347.000 zł.

WYDZIAŁ TECHNOLOGII ŻYWNOŚCI:

- „Interakcje pomiędzy akrylamidem a wybranymi przedstawicielami mikroorganizmów występujących w żywności”, kierownik: **dr hab. Aleksandra Duda-Chodak**, przyznane środki: 458.500 zł;
- „Wpływ kwasów tłuszczowych żółtka jaja wzbogaconego w sprzężone dieny kwasu linolowego (CLA) na apoproteiny – badanie proapoptotycznych mechanizmów działania CLA na wybrane linie komórek nowotworowych”, kierownik: **mgr Dominik Domagała**, przyznane środki: 149.960 zł.

Gratulujemy!

Międzynarodowe nagrody dla naukowców z UR

Bruksela, 17-19 listopada 2016 r.

W poprzednim materiale miałem satysfakcję poinformować, że wynalazek pod nazwą: *Maszyna agregowana z ciągnikiem rolniczym do rekultywacji pól po uprawie wierzby energetycznej i krzewach owocowych*, którego współtwórcy to pracownicy naszej Uczelni, został nagrodzony złotym medalem z wyróżnieniem na 10. Międzynarodowej Warszawskiej Wystawie Wynalazków IWIS 2016. Po sukcesie na krajowym podwórku przyszedł czas na podjęcie szerszej promocji modelu maszyny, którego konstrukcja powstała w wyniku realizacji projektu pt. *Opracowanie nowej technologii i modelu funkcjonalnego maszyny do rekultywacji pól po uprawie wierzby energetycznej*, dofinansowanego przez Narodowe Centrum Badań i Rozwoju w ramach Programu Badań Stosowanych. Na terenach wystawienniczych Brussels Expo w Brukseli odbyły się 65. Jubileuszowe Międzynarodowe Targi Wynalazczości, Badań Naukowych i Nowych Technologii BRUSSELS INNOVA 2016. Targi stanowią wiodącą międzynarodową imprezę wystawienniczą w dziedzinie wynalazczości, poświęconą transferowi technologii i wdrażaniu postępu technicznego. W ramach targów zorganizowany jest wewnętrzny konkurs o nazwie „BRUSSELS EUREKA”. Mimo ogromnej

konkurencji (kilkaset wynalazków z całego świata) nasza propozycja została uhonorowana Złotym medalem ze specjalnym wyróżnieniem od jury. Sukcesem zakończył się także udział naszego zespołu w Międzynarodowej Wystawie Wynalazków w Seulu, która odbyła się w dniach 1–4 grudnia br. Wydarzenie to, będące jednym z największych na świecie, daje wynalazcom i naukowcom możliwość prezentowania swoich nowych pomysłów w gronie producentów, dystrybutorów, inwestorów, ekspertów od marketingu i transferu technologii, co ma pomóc uczestnikom w komercjalizacji swoich wynalazków. Na koreańskiej wystawie otrzymaliśmy srebrny medal. W skład nagrodzonego zespołu wchodzi: z ramienia lidera projektu, UR w Krakowie: **dr hab. inż. Paweł Tylek** (kierownik projektu), **prof. dr hab. Józef Walczyk** i **prof. dr hab. Tadeusz Juliszewski**, z ramienia Przemysłowego Instytutu Maszyn Rolniczych z Poznania: **dr hab. inż. Jan Szczepaniak**, **prof. nadzw., mgr inż. Paweł Frąckowiak**, **dr hab. inż. Florian Adamczyk**, **prof. nadzw., śp. mgr inż. Stanisław Jankowiak** i **mgr inż. Grzegorz Wąchalski**; z ramienia Przedsiębiorstwa Wielobranżowego PROMAR Sp. z o.o.: **inż. Józef Fajfer**.

Opracowanie: *dr hab. inż. Paweł Tylek*



Nagroda Ministra za 2015 rok dla pracowników Wydziału Leśnego

Warszawa, 13 grudnia 2016 r.

Wicepremier **Jarosław Gowin** wręczył Nagrody Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego za 2015 rok. W kategorii *nagrody za osiągnięcia dydaktyczne indywidualne i zespołowe* wyróżniony został zespół naukowców z Uniwersytetu Rolniczego w Krakowie w składzie: **dr hab. inż. Stanisław Małek, prof. UR, dr hab. inż. Grzegorz Durło, dr hab. inż. Jerzy Skrzyszewski, dr hab. inż. Jarosław Socha, dr hab. inż. Kazimierz Januszek, prof. UR, dr hab. inż. Ewa Błońska, dr inż. Tomasz Wanic, dr hab. inż. Jarosław Kucza, dr inż. Rafał Starzak, prof. dr hab. inż. Józef Suliński, dr inż. Jacek**

Banach, dr inż. Marta Kempf, dr hab. inż. Kinga Skrzyszewska.

Wydana w 2015 roku przez Wydawnictwo Uniwersytetu Rolniczego w Krakowie monografia naukowa pt. *Ekologiczne i hodowlane uwarunkowania przebudowy drzewostanów świerkowych w Beskidzie Śląskim i Beskidzie Żywieckim*, stanowiąca podręcznik akademicki, a zarazem „przewodnik po obiektach badawczych w drzewostanach świerkowych”, to bogate źródło wiedzy, które może zostać wykorzystane w procesie dydaktycznym na kierunku leśnictwo zarówno przez nauczycieli

akademickich do przygotowania wykładów, ćwiczeń, seminariów, jak też przez studentów i dyplomantów.

Monografia jest dziełem zespołu 21 naukowców, opracowanym pod redakcją, pod redakcją naukową **dr. hab. inż. Stanisława Małka, prof. UR**. Materiał źródłowy opracowania stanowiły wyniki wieloletnich badań prowadzonych przez zespół specjalistów z zakresu leśnictwa, a w szczególności takich specjalności jak: ekologia lasu, gleboznawstwo, hydrologia, meteorologia, produktywność lasu oraz hodowla lasu.

Redakcja



Pamiątkowe zdjęcie laureatów z Ministrem Nauki i Szkolnictwa Wyższego, fot. Archiwum MNiSW

Doskonalenie programu kierunku architektura krajobrazu – międzynarodowa wymiana doświadczeń

Litwa, 27 października 2016 r.

Zorganizowane na Wileńskim Uniwersytecie Technicznym im. Giedymina spotkanie, tzw. *kickoff meeting*, rozpoczęło przewidziany na kolejne dwa lata projekt pod nazwą *EU-Land21 Trans-European Education for Landscape Architects* (Nr. 2016-1-LT01-KA203-0232019). Projekt ten, finansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach partnerstwa strategicznego programu Erasmus +, odpowiada na współczesne problemy związane z różnymi polami aktywności zawodowej architektów krajobrazu.

Obecnie stojące przed studentami wyzwania dotyczące nowoczesnych tendencji projektowych XXI wieku, a także pojawiające się trudne sytuacje związane chociażby z wciąż ubywającymi terenami zieleni w mieście, problemy ekonomiczne czy te związane z planowaniem przestrzennym, wymagają ciągłego doskonalenia zawodowego oraz właściwych podstaw teoretycznych i praktycznych wypracowanych w czasie trwania studiów. Odpowiednio przygotowany program dla kierunku architektura krajobrazu zarówno na poziomie inżynierskim, jak i magisterskim może stać się dla nich fundamentem dla dalszego rozwoju zawodowego. W dobie globalizacji i wymiany zagranicznej studentów szczególnie ważne stało się także wypracowanie zuniwersalizowanego programu studiów, dzięki któremu absolwenci kierunków mogliby uzyskać kwalifikacje uprawniające ich do pracy w krajach Unii Europejskiej.

Wspomniany projekt *EU-Land21 Trans-European Education for Landscape Architects* opracowywany przez uniwersytety z: Estonii, Polski, Węgier, Holandii i Litwy, przy współudziale Międzynarodowej

Federacji Architektów Krajobrazu (IFLA-Europe) ma za zadanie wypracowanie nowych narzędzi do oceny istniejących programów studiów i przedmiotów dla kierunku architektura krajobrazu, zgodnych ze standardami i wymogami Międzynarodowej Federacji Architektów Krajobrazu (IFLA) i Europejskiej Rady Szkół Architektury Krajobrazu (ECLAS). Równocześnie duży nacisk położony jest na wymianę doświadczeń pomiędzy prowadzącymi zajęcia a także zapoznanie z programami i zasadami funkcjonowania kierunku na poszczególnych partnerskich uczelniach. Efekty pracy będą wykorzystane przy modernizacji i rozwoju programów studiów uniwersytetów uczestniczących w projekcie. Przed projektem *EU-Land21* stoi więc wyzwanie związane z wypracowaniem wzorcowego programu architektury krajobrazu, jak również wzmocnienie poziomu jakości szkolenia w europejskich uczelniach.

Projekt obejmuje spotkania oraz szkolenia dla wykładowców oraz dla studentów



kierunku organizowane przez IFLA. Jednym z organizatorów takich spotkań będzie Uniwersytet Rolniczy w czerwcu 2018 r.

W projekcie naszą Uczelnię reprezentują: **dr hab. inż. Józef Hernik** oraz **dr inż. arch. kraj. Magdalena Wilkosz-Mamcarczyk** z Katedry Gospodarki Przestrzennej i Architektury Krajobrazu na Wydziale Inżynierii Środowiska i Geodezji.

Opracowanie:
dr inż. arch. kraj. Magdalena Wilkosz-Mamcarczyk



II Forum Green Smart City na Uniwersytecie Rolniczym – głos nauki w walce ze smogiem

Kraków, 28 listopada 2016 r.

Smog w Krakowie stał się już przedmiotem wielu dyskusji politycznych, pojawiły się też różne pomysły na jego zwalczanie czy choćby ograniczenie. W Centrum Kongresowym UR odbyło się II Forum Green Smart City – głos nauki w walce ze smogiem. Obradom, zorganizowanym pod honorowym patronatem **prezydenta miasta Krakowa Jacka Majchrowskiego**, przewodniczył **prof. dr hab. inż. Florian Gambuś – Prorektor UR ds. Nauki i Współpracy z Zagranicą**. Podczas Forum przedstawiono nie tylko referaty dotyczące danej tematyki, ale także przeprowadzono rozmowy panelowe przy udziale publiczności. Moderatorem paneli był **redaktor Sławomir Mokrzycki**. Swoje poglądy przedstawili goście zagraniczni reprezentujący uczelnie z Ukrainy i Słowacji (Lwowski Narodowy Uniwersytet Rolniczy w Dublanach, Słowacki Uniwersytet Rolniczy w Nitrze) oraz naukowcy z polskich uczelni (Uniwersytetu Rolniczego, Politechniki Krakowskiej, Akademii Górniczo-Hutniczej, Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego, Krakowskiej Akademii im. Frycza Modrzewskiego), a także przedstawiciele i doradcy jednostek samorządu lokalnego.

Forum składało się z trzech paneli: *Zanieczyszczenie powietrza atmosferycznego w obszarach zurbanizowanych*, *Techniczno-architektoniczne uwarunkowania środowiska miejskiego* oraz *Znaczenie i funkcje zieleni w mieście*.

Projekt „Kanały przewietrzania miasta a Młynówka w Strzelcach Wielkich”.

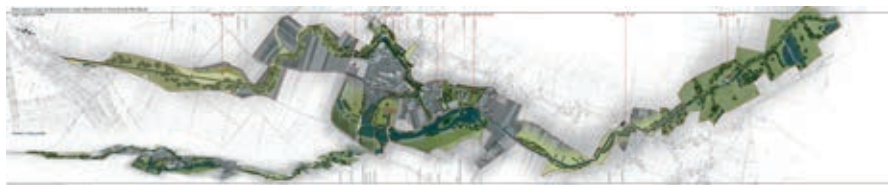
W gronie kilku prelegentów wygłoszonych podczas Forum, Uniwersytet Rolniczy reprezentowali m.in. naukowcy Katedry

Geodezji Rolnej, Katastru i Fotogrametrii: **prof. zw. dr hab. inż. Urszula Litwin** (kierownik Katedry) oraz **dr inż. arch. Przemysław Baster**. Ich prezentacja pt. *Kanały przewietrzania miasta a projekty zagospodarowania brzegów cieków wodnych* wpisała się w wielokrotnie poruszany podczas Forum nurt rozważań dotyczący możliwości przewietrzania miasta oraz czynników temu przeciwnych. Podczas ożywionej dyskusji na ten temat naukowcy zwrócili uwagę na konieczność wywiewania smogu z obszaru Krakowa, wskazali na brak spójnej polityki zabezpieczenia kanałów przewietrzania miasta zlokalizowanych wzdłuż cieków wodnych i ich stopniowe zabudowywanie. W swym referacie **prof. Urszula Litwin** i **dr Przemysław Baster** nawiązali do wypowiedzi i opinii swych przedmówców, prezentując koncepcje zagospodarowania przestrzennego brzegów rzek i strumieni. Za najważniejsze osiągnięcie uznali oni wykonany pod swym kierunkiem projekt

otoczenia Młynówki w Strzelcach Wielkich, od jej źródeł aż do ujścia. Autorzy wskazali zalety analizowania oraz ochrony tego strumienia zarówno jako całości, jak i pojedynczych jego fragmentów (mniejszych stref projektowych), według czterostopniowego systemu projektowego zasób – waloryzacja – wytyczne – projekt. Przykład ten potwierdził możliwość ochrony i właściwego zagospodarowania terenów położonych przy ciekach wodnych na całej ich długości w aspekcie kształtowania kanałów przewietrzania miasta wzdłuż takich elementów wodnych. Podczas rozmowy panelowej **prof. Urszula Litwin** zwróciła ponadto uwagę na konieczność wykonania opracowań planistycznych w wielobranżowych zespołach, zastosowania materiałów geodezyjnych w procesie projektowym i możliwości wykorzystania wykonanych koncepcji w praktyce (transfer technologii).

Opracowanie:

dr inż. arch. Przemysław Baster



Projekt otoczenia Młynówki w Strzelcach Wielkich

Czarna malina – owoc przyszłości: nowe wyzwania, nowe nadzieje. Obiecujące wyniki badań prowadzonych na Uniwersytecie Rolniczym

Maliny – małe, niepozorne, przez większość z nas kojarzone są bardziej z urokiem spacerów po lesie, aniżeli z szybko rozwijającą się gałęzią przemysłu. Mało kto wie, jak duże sukcesy odnosi Polska w uprawie maliny. Wszystko zaczęło się przeszło 20 lat temu w Sadowniczym Zakładzie Doświadczalnym w Brzeźnej koło Nowego Sącza od otrzymania pierwszej odmiany jesiennej. Odmiana *polana*, owocująca zarówno na pędach dwuletnich, jak i jednorocznych, szybko zdobyła uznanie plantatorów. Po niej pojawiły się kolejne, jesienne, z cenioną także za granicą *polką*. Rozwijano równocześnie uprawę odmian tradycyjnych, letnich. Areal upraw w kraju stopniowo się powiększał, rosły również plony. Dziś Polska znajduje się w ścisłej czołówce producentów maliny, wg FAO w 2014 r. plasując się na drugim miejscu w świecie.

Myliłby się ten, kto owoc maliny utożsamiałby wyłącznie z czerwonym wielopestkowcem. Na rynku znaleźć można owoce o barwie żółtej, pomarańczowej czy purpurowej. Spotyka się także czarne. Te ostatnie nie są jednak owocami maliny właściwej (*Rubus idaeus* L.), ale pochodzącej z Ameryki Północnej maliny czarnej, zwanej także zachodnią (*Rubus occidentalis* L.).

Owoce maliny czarnej od kilku lat są przedmiotem intensywnych badań na naszej uczelni. Udowodniono, że bogate są we flawonoidy, kwasy fenolowe, elagotanniny będące prekursorami kwasu elagowego, witaminy C i E, kwas foliowy i sterole. Związki te odznaczają się różnorodnymi właściwościami: antyoksydacyjnymi, przeciwzapalnymi, przeciwnowotworowymi, antybakteryjnymi, antywirusowymi. Wysokie stężenie

związków bioaktywnych i ich ogromna różnorodność pozwalają uważać owoce czarnej maliny za wysokiej jakości żywność funkcjonalną.

W latach 2011-2015 w Zakładzie Biochemii IBRiB Wydziału Biotechnologii i Ogrodnictwa UR prowadzono projekt badawczy NCN: *Charakterystyka polskich odmian maliny i jeżyny pod względem zawartości antyoksydantów o działaniu prozdrowotnym* (NN 310306139). Owoce 16 odmian maliny właściwej, maliny czarnej i jeżyny, pochodzące z SZD w Brzeźnej, poddano szczegółowej analizie, oznaczając między innymi zawartość wybranych związków fenolowych metodą wysokosprawną chromatografii cieczowej (HPLC). Wykazano, że owoce maliny czarnej zawierają prawie trzykrotnie więcej antocyjanów niż owoce jeżyny i prawie ośmiokrotnie więcej aniżeli owoce maliny o czerwonej barwie. Do badań właściwości antyoksydacyjnych i antyrodnikowych wykorzystano metody

spektrofotometryczne (FRAP, CUPRAC i DPPH), fluorymetryczną ORAC oraz nowatorską metodę obserwacji kinetyki zmiatania wolnych rodników z wykorzystaniem unikatowej aparatury pomiarowej – spektrometru elektronowego rezonansu paramagnetycznego (EPR) pracującego w paśmie L mikrofal. Badania wykazały bardzo silne właściwości prozdrowotne owoców maliny czarnej. Najciekawsze wyniki opublikowano w 2015 roku w czasopiśmie *Open Chemistry*¹. Praca spotkała się z żywym zainteresowaniem, zarówno w świecie nauki, jak i wśród plantatorów, przetwórców, dietetyków, osób zainteresowanych ochroną zdrowia i zdrowym stylem życia. Autorzy odebrali gratulacje od **prof. Gary’ego Stonera**

¹ Kostecka-Gugała A., Ledwożyw-Smoleń I., Augustynowicz J., Wyżolik G., Kruczek M., Kaszycki P. (2015) Antioxidant properties of fruits of raspberry and blackberry grown in central Europe. *Open Chemistry* 13: 1313–1325, DOI: 10.1515/chem-2015-0143



Owoce czarnej maliny, fot. dr inż. Agnieszka Orzel

z Medical College of Wisconsin w USA, odkrywcy specyficznych antocyjanów o właściwościach przeciwnowotworowych, naukowiec badającego przez wiele lat wpływ ekstraktów z amerykańskich odmian czarnej maliny na procesy kancerogenezy. Rezultatem opublikowanych badań jest również propozycja współpracy z firmami produkującymi parafarmaceutyki i korzystne dla zdrowia suplementy diety, związanymi z Instytutem Fraunhofera w Niemczech. Zaskakujący okazał się odzew w środowisku masowego przekazu. Pod koniec 2015 r. autorzy zostali poproszeni o udzielenie wywiadu na temat leczniczych właściwości czarnej maliny; jego skrót ukazał się na stronie

Nutraingredients.com. Równocześnie na łamach licznych gazet internetowych (w tym tak poczytnych, jak *DailyMail* i *Yahoo-News*), portali internetowych powiązanych ze stacjami telewizyjnymi, portali popularnonaukowych (m.in. *BioscienceTechnology*, *RevoScience*, *ScienceDaily*), a także blogów o tematyce prozdrowotnej, pojawiły się informacje o przeprowadzonych badaniach i uzyskanych wynikach nadzwyczajnej biologicznej aktywności, predestynującej czarną malinę do miana *superfood*. Co warto dodać, wielokrotnie wymieniano w nich Uniwersytet Rolniczy w Krakowie jako źródło nowej, cennej wiedzy. Autorzy doliczyli się około 120 takich relacji w językach:

angielskim, hiszpańskim, rosyjskim, arabskim, hebrajskim, chińskim i wietnamskim. Zachęteni sukcesem planują kolejne, bardziej zaawansowane badania, a w zamierzeniach praktycznych pragną przyczynić się do promocji przemysłowych upraw tych niezwykle i smacznych owoców. Miejmy nadzieję, że malina czarna powtórzy sukces czerwonej i trafi wkrótce do szerokiej produkcji w Polsce, dzięki czemu już wkrótce zagości na naszych stołach.

Opracowanie:

dr Anna Kostecka-Gugała,

dr hab. Paweł Kaszycki

Zakład Biochemii, Instytut Biologii Roślin
i Biotechnologii

Plan konferencji i sympozjów organizowanych przez Uniwersytet Rolniczy im. Hugona Kołłątaja w Krakowie w 2017 roku

Lp	Temat konferencji	Zasięg	Termin zgłoszenia udziału	Data i miejsce konferencji	Nazwisko organizatora lub sekretarza	Adres organizatora Nr tel. Adres e-mail
1	XXIV konferencja naukowa z cyklu „Postęp naukowo-techniczny i organizacyjny w rolnictwie”	krajowy	16.12.2016	01-05.02.2017 Zakopane	dr hab. inż. Hubert Latała	Wydział Inżynierii Produkcji i Energetyki Instytut Inżynierii Rolniczej i Informatyki ul. Balicka 116 B, 30-149 Kraków, tel. 12 66 46 29 Hubert.Latala@ur.krakow.pl
2	V Krajowa Konferencja Naukowa „Zastosowanie metod wideokomputerowych w badaniach naukowych”	krajowa	13.02.2017	24.02.2017 Kraków	dr hab. inż. Paweł Tylek sekretarz: dr hab. inż. Mariusz Kormanek	Wydział Leśny, Zakład Mechanizacji Prac Leśnych ul. 29 Listopada 46, 31-425 Kraków, tel. 12 662 50 23 e-mail: rtylek@cyf-kr.edu.pl współorganizatorzy: Wydział Inżynierii Produkcji i Energetyki Instytut Eksploatacji Maszyn, Ergonomii i Procesów Produkcyjnych oraz Polskie Stowarzyszenie Filmu Naukowego, Oddział Kraków
3	Research Network of Sustainable Bee Breeding Workshop 2017	międzynarodowy	15.01.2017	02.03.2017 Kraków	dr hab. Adam Tofilski, prof. UR, dr hab. Małgorzata Bienkowska	Wydział Biotechnologii i Ogrodnictwa Katedra Sadownictwa i Pszczelnictwa al. 29 Listopada 54, 31-425 Kraków, tel. 12-662-50-69 e-mail: rotofil@cyf-kr.edu.pl Instytut Ogrodnictwa, Zakład Pszczelnictwa ul. Kazimierska 2, 24-100 Puławy, 81 886 42 08 malgorzata.bienkowska@inhort.pl

Lp	Temat konferencji	Zasięg	Termin zgłoszenia udziału	Data i miejsce konferencji	Nazwisko organizatora lub sekretarza	Adres organizatora Nr tel. Adres e-mail
4	II Międzynarodowa Konferencja Naukowa „Dylematy i wyzwania gospodarki przestrzennej” organizowana w cyklu „Przestrzeń – Technologia – Ekonomia” www.pte.egeolab.pl	międzynarodowy	8.01.2017	24.03.2017 Kraków	przewodniczący: dr inż. Tomasz Salata wiceprzewodnicząca: dr inż. Barbara Czesak dr inż. Renata Różycka-Czas sekretarz: dr inż. Karol Król	Wydział Inżynierii Środowiska i Geodezji Katedra Gospodarki Przestrzennej i Architektury Krajobrazu ul. Balicka 253c, 30-149 Kraków, tel. 12 662 40 17 e-mail: kpoiotr@ur.krakow.pl k.krol@ur.krakow.pl
5	XXV Szkoła Zimowa Hodowców Bydła	międzynarodowy	13.01.2017	27-30.03.2017 Zakopane	organizator: prof. dr hab. Zygmunt Gil sekretarz: dr inż. Krzysztof Adamczyk	dr inż. Dominika Kulaj Wydział Hodowli i Biologii Zwierząt, Instytut Nauk o Zwierzętach, Zakład Hodowli Bydła al. Mickiewicza 24/28, 30-059 Kraków; email: szkolazimowa@op.pl tel. 12 6624088, fax. 12 6624162 dr inż. Krzysztof Adamczyk email: szkolahodowcow@ur.krakow.pl tel. 12 662 40 90
6	Likwidacja plantacji wierzby energetycznej – warsztaty szkoleniowe	krajowa	07.04.2017	25.04.2017 Kraków	dr hab. inż. Paweł Tylek sekretarz: mgr inż. Maciej Waligóra	Wydział Leśny, Zakład Mechanizacji Prac Leśnych ul. 29 Listopada 46, 31-425 Kraków, tel. 12 662 50 23 e-mail: rltylek@cyf-kr.edu.pl współorganizator: Wydział Inżynierii Produkcji i Energetyki, Instytut Eksploatacji Maszyn, Ergonomii i Procesów Produkcyjnych ul. Balicka 116b, 30-149 Kraków, tel. 12 662 46 63 e-mail: Maciej.Waligora@ur.krakow.pl
7	Konferencja Naukowa POLSITA „Zastosowanie technologii informacyjnych w rolnictwie”	krajowa	luty – marzec 2017	kwiecień 2017, Kazimierz Dolny	prof. dr hab. inż. Tadeusz Juliszewski	Instytut Eksploatacji Maszyn, Ergonomii i Procesów Produkcyjnych Wydział Inżynierii Produkcji i Energetyki ul. Balicka 116 B, 30-149 Kraków, e-mail: Tadeusz.Juliszewski@ur.krakow.pl
8	Aktualne wyzwania w rekultywacji leśnej	międzynarodowy	I termin rejestracji: 15.03.2017; II termin: 30.04.2017	5-6.06.2017, Kraków, Bełchatów	dr hab. inż. Stanisław Małek, prof. UR – przewodniczący Komitetu Organizacyjnego	Wydział Leśny, Zakład Ekologii Lasu i Rekultywacji al. 29 Listopada 46, 31-425 Kraków, tel: 12 662 50 83, e-mail: rlmalek@cyf-kr.edu.pl recl@ur.krakow.pl
9	Ekologia i nauki o środowisku – łagodzenie i adaptacja do stresu wodnego	międzynarodowy	30.05.2017	9-10.06.2017 Kraków	mgr inż. Lucjan Sobkowiak, dr hab. inż. Agnieszka Ziernicka-Wojtaszek, dr hab. inż. Leszek Książek, dr hab. Marek Więckowski, dr hab. inż. Jerzy Niziński	Stowarzyszenie Inżynierów i Techników Polskich we Francji Wydział Inżynierii Środowiska i Geodezji, Uniwersytet Rolniczy im. Hugona Kollątaja w Krakowie Al. Mickiewicza 24/28, 30-059 Kraków, 12 662-40-12 aziernicka-wojtaszek@ur.krakow.pl Stacja Naukowa Polskiej Akademii Nauk w Paryżu Institut de Recherche pour le Développement we Francji
10	Biotechnology and welfare in animal sciences (Biotechnologia i dobrostan w naukach o zwierzętach)	międzynarodowy	31.03.2017	22-23.06.2017 Kraków	dr inż. Joanna Pokorska	Wydział Hodowli i Biologii Zwierząt, al. Mickiewicza 24/28, 30-059 Kraków, tel.:12 662 40 88 konferencja@ur.krakow.pl
11	XXXI Ogólnopolskie Seminarium „Mechanizmy służące utrzymaniu życia i regulacji fizjologicznych”	krajowa	28.04.2017	24.06.2017 Małopolska Wyższa Szkoła im. J. Dietla, os. Kościusz- kowskie 2a, 31-858 Kraków	prof. dr hab. Henryk Lach Współorganizator: prof. dr hab. Krystyna Koziec	Małopolska Wyższa Szkoła im. J. Dietla; os. Kościuszkowskie 2a, 31-858 Kraków, tel. 12 426-26-10 rektorat@diel.edu.pl Współorganizator: Uniwersytet Rolniczy im. Hugona Kollątaja w Krakowie, Katedra Fizjologii i Endokrynologii Zwierząt, al. Mickiewicza 24/28, 30-059 Kraków
12	XXIV Międzynarodowa Konferencja Naukowa z cyklu „Infrastruktura i Środowisko”	międzynarodowy	31.03.2017	26-28.06. 2017 Dobczyce, Ośrodek Góra Jałowcowa	Przewodnicząca: dr Anna Krakowiak-Bal	Wydział Inżynierii Produkcji i Energetyki, ul. Balicka 116B, pawilon E, 30-149 Kraków tel. (12) 662 46 59, (12) 662 46 55, (12) 662 46 60 infraeco.konferencja@gmail.com

Lp	Temat konferencji	Zasięg	Termin zgłoszenia udziału	Data i miejsce konferencji	Nazwisko organizatora lub sekretarza	Adres organizatora Nr tel. Adres e-mail
13	Rolnictwo na obszarach zurbanizowanych – poszukiwanie rozwiązań innowacyjnych	międzynarodowy	31.05.2017	29.06.2017 Kraków, Centrum Kongresowe UR	prof. dr hab. Janusz Żmija – dyrektor Europejskiego Centrum Badawczego Drobnych Gospodarstw Rolnych	al. Mickiewicza 21, 31-120 Kraków tel. 12 662-43-71 e-mail: smallfarms@ur.krakow.pl
14	XLI Konferencja naukowa z cyklu „Rejonizacja chwastów segetalnych w Polsce”	krajowa	15.02.2017	03-04.07.2017 Kraków	sekretarz: dr hab. inż. Joanna Puła	Wydział Rolniczo-Ekonomiczny Katedra Agrotechniki i Ekologii Rolniczej Al. Mickiewicza 21, 31-120 Kraków, tel. 12 662 43 67 e-mail: rrpula@cyf-kr.edu.pl tel. 12 662 4368 e-mail: rrhochol@cyf-kr.edu.pl
15	XLVI th Annual Meeting of European Society for New Methods in Agricultural Research Particular focus of the conference: “Future of agriculture: between biotechnology and sustainable farming”	międzynarodowy	30.04.2017	29.08 -1.09.2017, Hotel Lenart, Wieliczka	meeting chairman: prof. dr hab. Andrzej Sechman meeting co-chairman: prof. dr hab. Józef Kania meeting co-chairman/ secretary: dr hab. Marcin Lis	Wydział Hodowli i Biologii Zwierząt, Katedra Fizjologii i Endokrynologii Zwierząt al. Mickiewicza 24/28, 30-059 Kraków, tel. 12-662 40 04 e-mail: rzsechma@cyf-kr.edu.pl Małopolskie Stowarzyszenie Doradztwa Rolniczego przy Uniwersytecie Rolniczym w Krakowie, ul. Czysza 21, 31-120 Kraków, tel. 12 662 43-28; e-mail: jozef.kania@ur.krakow.pl Wydział Hodowli i Biologii Zwierząt, Zakład Weterynarii Rozrodu i Dobrostanu Zwierząt Al. Mickiewicza 24/28, 30-059 Kraków, tel.12-662-4077 e-mail: rzlis@cyf-kr.edu.pl
16	VIII Międzynarodowa Konferencja Naukowa „Użytkowanie maszyn rolniczych i leśnych - badania naukowe i dydaktyka”	międzynarodowy	30.06.2017	13-15.09.2017 Zakopane	dr hab. inż. Paweł Tylek sekretarz: dr Danuta Owoc	Wydział Leśny, Zakład Mechanizacji Prac Leśnych ul. 29 Listopada 46, 31-425 Kraków, tel. 12 662 50 23 e-mail: danuta.owoc@ur.krakow.pl współorganizator: Komisja Nauk Rolniczych Leśnych i Weterynaryjnych PAU
17	„Ziemia – Roślina – Człowiek” Jubileusz 30-lecia Polskiego Towarzystwa Nauk Ogrodniczych	krajowa	31.01.2017	20-21.09.2017 Kraków	prof. dr hab. inż. Stanisław Mazur; dr hab. inż. Jacek Nawrocki	Wydział Biotechnologii i Ogrodnictwa; Polskie Towarzystwo Nauk Ogrodniczych; al. 29 Listopada 54; 31-425 Kraków; tel. 12 662 52 62 ZRC.konferencja2017@ogr.ur.krakow.pl
18	The XXVI International Symposium „Molecular and Physiological Aspects of Regulatory Processes of the Organism”	międzynarodowy	14.08.2017	23.09.2017 Małopolska Wyzsza Szkoła im. J. Dietla, os. Kościuszkowskie 2a, 31-858 Kraków	Prof. dr hab. Henryk Lach Współorganizator: prof. dr hab. Krystyna Koziec	Małopolska Wyzsza Szkoła im. J. Dietla os. Kościuszkowskie 2a, 31-858 Kraków, tel. 12 426-26-10, rektorat@dieta.edu.pl Współorganizator: Uniwersytet Rolniczy im. Hugona Kollątaja w Krakowie, Katedra Fizjologii i Endokrynologii Zwierząt, al. Mickiewicza 24/28, 30-059 Kraków
19	Współczesne trendy badawcze w inżynierii rolniczej	międzynarodowy	16.06.2017	25-27.09.2017 Kraków	dr inż. Zbigniew Daniel	Wydział Inżynierii Produkcji i Energetyki, Instytut Inżynierii Rolniczej i Informatyki Ul. Balicka 116 B, 30-149 Kraków, tel. 12 66 46 16 Zbigniew.Daniel@ur.krakow.pl
20	5 th Symposium on Palearctic Thysanoptera	międzynarodowy	01.06.2017	26-29.09.2017 Kraków	dr hab. inż. Maria Pobożniak	Wydział Biotechnologii i Ogrodnictwa Katedra Ochrony Roślin al. 29 Listopada 54; 31-425 Kraków; tel. 12 662 52 58 m.pobozniak@ogr.ur.krakow.pl
21	XI Międzynarodowa Konferencja dotycząca Rozwoju Obszarów Wiejskich	międzynarodowy	30.06.2017	29.09.2017 Kraków	dr hab. inż. Jacek Pijanowski	Wydział Inżynierii Środowiska i Geodezji, Katedra Geodezji Rolnej, Katastru i Fotogrametrii ul. Balicka 253 a, 30-198 Kraków, tel. 12-662 45 54 j.pijanowski@ur.krakow.pl
22	Krakowski GIS DAY	krajowa	brak	15.11.2017 Kraków	dr hab. inż. Piotr Wężyk	Laboratorium Geomatyki ZULGiEL, IZZL, Wydział Leśny, Uniwersytet Rolniczy w Krakowie tel. 12 - 662 50 82 p.wezyk@ur.krakow.pl
23	Ergonomia wobec procesów starzenia się społeczeństwa	krajowa	Wrzesień 2017	listopad 2017 Kraków, Polska Akademia Umiejętności	Karolina Trzyniec	Wydział Inżynierii Produkcji i Energetyki Instytut Eksploatacji Maszyn, Ergonomii i Procesów Produkcyjnych ul. Balicka 116 b, 30-149 Kraków, tel.: 12-662-46-31 karolina.trzyniec@gmail.com

Księgi hodowlane dla czubatek polskich zostały otwarte

Warszawa, 21 października 2016 r.

Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi wydał decyzje zezwalające na otwarcie oraz prowadzenie przez Krajową Radę Drobiarstwa ksiąg hodowlanych dla wytworzonych na Wydziale Hodowli i Biologii Zwierząt Uniwersytetu Rolniczego w Krakowie dwóch rodów kur czubatka polska (CP-11 oraz CP-22). 9 listopada 2016 r. na zebraniu referatowym Krakowskiego Koła Polskiego Towarzystwa Zootechnicznego im. Michała Oczapowskiego **dr inż. Eugeniusz Wenczek** – kierownik Działu Hodowli i Oceny Drobiu Krajowej Rady Drobiarstwa – Izby Gospodarczej przedstawił informacje o powyższych decyzjach ministra oraz wygłosił referat pt. *Wytworzenie nowych rodów kur czubatka polska szansą na ich restytucję*.

Dzięki źródłom historycznym wydawanym od XIX w. wiemy, że czubatość była cechą powszechnie spotykaną u rodzimych kur. Inne cechy charakterystyczne dla **czubatki polskiej** opisał **Maurycy Trybulski** – prezes Centralnego Komitetu ds. Hodowli Drobiu, w podręczniku pt. *Kury. Pochodzenie, rasy, hodowla* z 1925 r. Wybuch II wojny światowej oraz sytuacja społeczno-polityczna po wojnie wstrzymały niemal całkowicie planową hodowlę tej rasy. W środowisku naukowym pojawiały się jednak doniesienia na jej temat, a niewielkie stadka przetrwały „pod strzechą” do początku XXI w.

Prace nad odtworzeniem czubatki rozpoczęto na Uniwersytecie Rolniczym w 2004 r. w oparciu o studia terenowe przeprowadzone w południowej Polsce. Z pozyskanego w terenie materiału hodowlanego w postaci jaj wylęgowych wytworzono dwie linie różniące się barwą upierzenia i pochodzeniem. Opracowano wzorzec rasy oraz program

hodowlany, biorąc pod uwagę sugestie **prof. dr. hab. dr h.c. Adama Mazanowskiego** opublikowane w czasopiśmie *Woliera*. Okazy odtwarzanej rasy po raz pierwszy zostały zaprezentowane publicznie w 2007 roku na Wystawie Gołębi Rasowych i Drobiu Ozdobnego Klubu Niemieckiego Wystawowego i Klubu Czubatki Polskiej w Warszawie. W następnych latach prowadzono prace służące ustaleniu populacji oraz określeniu użytkowości, a efekty w postaci stadek hodowlanych prezentowano na licznych wystawach i pokazach, w tym w ramach kolejnych edycji Krajowej Wystawy Zwierząt Hodowlanych w Poznaniu i Krajowej Wystawy Polskiego Związku Hodowców Gołębi Rasowych i Drobnego Inwentarza w Kielcach.

Uznane rasy CP-11 oraz CP-22 należą do kur ogólnoużytkowych i podobnie jak inne rasy rodzime charakteryzują się odpornością, niewybrednością i długowiecznością. Reprezentują budowę pierwotny europejski typ kur nieśnych o dobrze umięśnionej piersi i silnych nogach. Masa ciała kurek w wieku 20 tygodni wynosi około 1450 g, a kogutków 1900 g. Ptaki obu płci mają błyszczące i przylegające upierzenie. Czub jest średniej wielkości, kulisty i zwarty. Koguty posiadają bogate upierzenie grzywy, siodła i ogona. Sterówki i sierpówki są długie i szerokie, a liczne pióra pokryw ogonowych tworzą okazały pióropusz. Czubatki z rodu CP-11 charakteryzują się jednolitym czarnym upierzeniem z metalicznym zielonym połyskiem, natomiast ptaki z rodu CP-22 są kuropatwiane. Średnia masa jaja waha się od 57 do 65 g. Jaja kur czubatych charakteryzują się wysoką jakością, np. ocena jakości białka przeprowadzona metodą Haugha daje bardzo wysokie



wyniki. Wytrzymałość skorupy na zgniatanie jest bardzo duża. Barwa skorupy jest kremowa. Czubatki charakteryzują się wysokim wskaźnikiem zapłodnienia i wysoką wylęgowością z jaj zapłodnionych. Stwierdzono również, że proces wykluwania się piskląt cechuje silna synchronizacja. Ptaki poddano ocenie polimorfizmu DNA i obliczono dystans genetyczny do popularnych ras użytkowych i amatorskich. Dzięki temu w genomach czubatek stwierdzono allele niewystępujące u innych ocenianych ras, a oszacowane wartości dystansu genetycznego były wysokie i zbliżone do tych występujących pomiędzy tradycyjnymi rasami o różnym pochodzeniu.

Ze względu na użytkowość, walory dekoracyjne oraz czynnik kulturotwórczy czubatki dedykowane są drobnym gospodarstwom prowadzącym zrównoważoną produkcję zwierzęcą. W efekcie krzyżowania dwóch rodów uzyskuje się kurki produkujące jaja o wysokiej jakości, a nadliczbowe kogutki utrzymywane zgodnie z metodyką opracowaną dla tradycyjnych ras wolnorosnących mogą stanowić źródło wybornego mięsa.

Opracowanie: dr Krzysztof Andres
Instytut Nauk o Zwierzętach
Zakład Hodowli Trzody Chlewniej
i Drobnego Inwentarza

POWER – jesteśmy najlepsi!

Z przyjemnością informujemy o działaniach Centrum Transferu Technologii UR. Rok 2016 zakończył się następującymi sukcesami:

- **10 konkursów** ogłoszonych przez Narodowe Centrum Badań i Rozwoju w Nowej Perspektywie Finansowej 2014-2020 w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki,
- **15 projektów złożonych** przez BPDN CTT UR na kwotę dofinansowania **24.162.685,85 zł**,
- **7 projektów realizowanych** na kwotę dofinansowania **12.730.961,56 zł**,
- **7 projektów w trakcie oceny merytorycznej** – na kwotę dofinansowania **9.465.284,29 zł**. Wszystkie wydziały Uniwersytetu Rolniczego uczestniczyły w konkursach.

Korzyści dla Uczelni – projekty realizowane

- Bogata oferta Uniwersytetu Rolniczego zachęcająca do podejmowania studiów:
 - certyfikowane specjalistyczne szkolenia branżowe (m.in.: **ECDL BASE, Systemy zapewnienia bezpieczeństwa żywności, AutoCAD Civil 3D,**



Geoinformacja, Wykorzystanie systemów informacji przestrzennej do zarządzania),

- trzymiesięczne staże krajowe i zagraniczne dla studentów UR,
- wizyty studyjne organizowane we współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym,
- inne dodatkowe zajęcia podnoszące atrakcyjność kształcenia: zajęcia warsztatowe, zajęcia projektowe, szkolenia miękkie z zakresu autoprezentacji czy zarządzania czasem.
- 16 proc. studentów Uniwersytetu Rolniczego – 1673 osoby zostaną wyposażone w dodatkowe kompetencje niezbędne na rynku pracy (m.in. kompetencje miękkie i twarde, doświadczenie zawodowe).
- Współpraca Uniwersytetu Rolniczego z 296 instytucjami zewnętrznymi, w tym firmami z kraju i zagranicy.
- Współpraca i kontakt z 15 zagranicznymi instytucjami (w tym z przedsiębiorstwami) z krajów takich jak: Belgia, Dania, Grecja, Litwa, Niemcy, Słowacja, Szwecja i Wielka Brytania.
- Uniwersytet Rolniczy dzięki środkom Europejskiego Funduszu Społecznego ma pozytywny wpływ na zmniejszanie wskaźnika bezrobocia na polskim rynku pracy – do obsługi realizacji projektów zatrudniane są osoby z otwartego rynku pracy (specjaliści ds. administracji, specjaliści ds. sprawozdawczości finansowanej).
- Angażowanie pracowników Uniwersytetu Rolniczego (w tym dydaktyków) do obsługi projektów.

- Uniwersytet wypracowuje standardy i procedury związane z administrowaniem projektów finansowanych z Unii Europejskiej.

Na co czekamy? Projekty w trakcie oceny merytorycznej

Bogata oferta Uniwersytetu Rolniczego – dla studentów, studentek z Polski i zagranicy oraz rozwój kompetencji kadry akademickiej Uczelni.

- Międzynarodowe programy studiów:
 - otwarcie nowych kierunków z międzynarodowym programem studiów (język wykładowy: angielski),
 - rekrutacja obcokrajowców,
 - zaangażowanie w proces dydaktyczny (w tym wymiana dobrych praktyk) wybitnych wykładowców z zagranicznych ośrodków naukowych.
- Certyfikowane specjalistyczne szkolenia branżowe dla studentów i studentek UR (m.in. operator maszyn leśnych marki Harvester i Forwarder), dodatkowe zajęcia podnoszące atrakcyjność kształcenia, np. zajęcia warsztatowe z diagnostyki weterynaryjnej w laboratorium.
- Szkolenia dla pracowników naukowych UR, wspomagające proces dydaktyki:
 - warsztaty z *design thinking*,
 - kursy z języka angielskiego (stacjonarne i wyjazdowe),
 - szkolenia informatyczne.

Nasza najbliższa przyszłość z POWER:

Konkurs na interdyscyplinarne programy studiów doktoranckich (<http://www.ncbir.pl/fundusze-europejskie/power/dzialanie-32/>).

Opracowanie: Zespół CTT

Kolejne zgromadzenie plenarne zorganizowane w ramach European Cooperation in Science and Technology (COST) na Wydziale Leśnym

Kraków, 27-30 września 2016 r.

W ramach European Cooperation in Science and Technology na Wydziale Leśnym Uniwersytetu Rolniczego w Krakowie odbyło się kolejne zgromadzenie plenarne, tym razem w ramach akcji COST FP 1304 zatytułowanej *Towards robust projections of European forests under climate change (PROFOUND)*. Nad zgromadzeniem, w którym udział wzięło 74 uczestników z 27 państw, honorowy patronat objął Dyrektor Generalny Lasów Państwowych **dr inż. Konrad Tomaszewski**.

Akcja PROFOUND jest poświęcona tematyce prognozowania wpływu zmian klimatu, środowiska i zarządzania lasami na ekonomiczne i ekologiczne korzyści, jakie przynoszą ekosystemy leśne? Jednym z kluczowych zagadnień podejmowanych przez uczestników akcji jest parametryzacja mechanistycznych (fizjologicznych) modeli wzrostu oraz harmonizacja danych dla większych obszarów w celu umożliwienia ich zastosowania

do prognozowania wpływu zmian klimatu, warunków siedliskowych oraz sposobów gospodarowania na ekosystemy leśne.

Sejść plenarną, prowadzoną przez **dr. Christophera Reyer'a** z Potsdam Institute for Climate Impact Research, otworzył referatem **dr hab. Jarosław Socha, prof. UR** – prodziekan Wydziału Leśnego, organizator spotkania z ramienia COST. W referacie został zaprezentowany Uniwersytet Rolniczy w Krakowie i Wydział Leśny oraz wybrane aktualnie realizowane projekty badawcze. Jednym z głównych punktów sesji plenarnej był referat plenarny **dr. Roberta Schellera** z Portland State University zatytułowany *The role of forest science in climate change policy*. Dla osób zainteresowanych tematyką pisania prac naukowych bardzo interesujące były warsztaty *Ask the editor roundtable: how to write a good paper and get it published*, prowadzone przez **Floriana Hartiga**

z Uniwersytetu we Fryburgu wraz z dzielącymi się swoimi doświadczeniami edytorami lub członkami komitetów naukowych renomowanych czasopism naukowych z zakresu leśnictwa; byli to: **Annikki Mäkelä** (Wydział Nauk Leśnych Uniwersytetu w Helsinkiach), **Paola Mairota** (Università degli Studi di Bari Aldo Moro), **Robert Scheller** (Portland State University) i **Rupert Seidl** (Institut für Waldbau, Universität für Bodenkultur w Wiedniu).

Spotkanie stanowiło doskonałą okazję do wymiany doświadczeń, nawiązywania i rozszerzania współpracy międzynarodowej oraz promocji Uniwersytetu Rolniczego w Krakowie i Wydziału Leśnego na arenie międzynarodowej.

Opracowanie:

*dr hab. inż. Jarosław Socha, prof. UR,
prodziekan Wydziału Leśnego
ds. Nauki i Rozwoju*



Uczestnicy spotkania w ramach akcji COST FP 1304 zatytułowanej „Towards robust projections of European forests under climate change (PROFOUND)” zorganizowanego na Wydziale Leśnym Uniwersytetu Rolniczego w Krakowie

VIII Zjazd Polskiego Towarzystwa Dendrologicznego

Bolestraszyce i Lwów, 23-25 września 2016 r.

Tegoroczny VIII Zjazd Polskiego Towarzystwa Dendrologicznego połączony z międzynarodową konferencją naukową odbywał się pod hasłem: *Drzewa, parki i ogrody – dziedzictwo kultury i natury Małopolski Wschodniej* i rozpoczął się 23 września w Arboretum w Bolestraszcach. Z bolesną tematyką trudnej historii założenia parkowych, głównie – dworskich, z obecnego pogranicza Polski i Ukrainy zapoznał zebranych **dr Rafał Nestorow** z krakowskiego oddziału Instytutu Sztuki PAN. O historii ogrodnictwa i szkółkarstwa w Galicji Wschodniej

opowiedział **dr hab. Jakub Dolatowski**. Oba bardzo zaangażowane wykłady, wprowadzające w „dalece przeszły” i zapomniany świat kresowego ziemiaństwa, gdzie istniały rodowe siedziby z pięknymi ogrodami i funkcjonowały szkółki drzew owocowych i ozdobnych z takim bogactwem odmian, że ich lista robi ogromne wrażenie do dziś, zostały przyjęte z ogromną uwagą przez zebranych w sali konferencyjnej hotelu Villa Bolestraszyce – gdzie odbywała się konferencja i walne zgromadzenie PTD. Padające nazwy historycznych ogrodów i parków:

Medyka, Dukla, Wysock, Beńkowa Wisznia („Fredrów”), Żółkiew, Sieniawa, Krasiczyn, będących świadectwem wartości kresowego krajobrazu przyrodniczo-krajobrazowego, oraz nazwiska twórców założenia i szkółek: Józef Gwalbert Pawlikowski, Maria Kazimiera d’Arquien, Leon Ludwik Sapieha, Paolo Antonio Fontana, Adam Younga, Stefan Makowiecki, Antoni Wróblewski, Tytus Działyński – to słowa klucze wprowadzające w świat historii ogrodów, architektury krajobrazu i ponad 200-letniej historii polskiego szkółkarstwa.



Uczestnicy zjazdu VIII PTD na Cmentarzu Orłąt Lwowskich – wrzesień 2016



Arboretum Boleszycy – kolekcje roślin wodnych

Po południu zwiedzano kolekcje ozdobne, sady pomologiczne – jabłoniowe i dereniowe oraz ogród sensualny – na dolnym tarasie arboretum. Tam też konferencję zakończyła sesja posterowa „wzmocniona smakowo” przetworami z owoców pochodzących z kolekcji arboretum. W ramach sesji Katedra Dendrologii i Architektury Krajobrazu zaprezentowała wyniki swoich badań: *Aleja drzew przy ulicy Węgierskiej w Starym Sączu – inwentaryzacja i ocena stanu zachowania drzew* autorstwa **dr. hab. inż. Piotra Murasa, dr inż. Magdy Kulig i dr inż. Magdaleny Nawrotek** oraz *Plac Teodora Axentowicza w Krakowie – enklawa zieleni w sercu miasta. Inwentaryzacja dendrologiczna* autorstwa **dr inż. Magdaleny Nawrotek, mgr inż. Moniki Czai i inż. arch. kraj. Klaudii Bogacz**.

Arboretum i Zakład Fizjografii w Boleszycach, założone w 1975 r. przez **dr. hab. Jerzego Pióreckiego**, w obrębie historycznego założenia dworsko-ogrodowego (w drugiej połowie XIX wieku właścicielem był wybitny malarz **Piotr Michałowski**), jest instytucją kultury Województwa Podkarpackiego. Ośrodek oprócz działalności naukowo-badawczej i edukacyjnej prowadzi – dzięki obecnemu dyrektorowi **dr. Narcyzowi Pióreckiemu** – działania artystyczne,

i jest ważnym partnerem dydaktycznym i naukowym dla Wydziału Biotechnologii i Ogrodnictwa UR w Krakowie.

W drugim dniu zjazdu odbyła się sesja terenowa we Lwowie. Tak więc Polskie Towarzystwo Dendrologiczne, reaktywowane 24 stycznia 2009 r. w Ogrodzie Botanicznym we Wrocławiu (przez lata funkcjonujące jako sekcja PTB), powróciło do miejsca powstania, gdzie w grudniu 1924 r. władze lwowskie zatwierdziły jego statut. We Lwowie na Cetnerówce uczestników zjazdu



Jałowce – dar polskich szkółkarzy na mogiłach Obrońców Lwowa

przywitał **doc. Andrij Prokopiuk** kierujący dwuczęściowym ogrodem botanicznym (druga część to założony w 1852 r. pierwszy uniwersytecki Ogród Potrynitarski). Zwiedzanie 16,5-hektarowego założonego w 1924 r. ogrodu (w sesji terenowej udział wzięli **prof. dr hab. Maria Kowalik, dr hab. inż. Małgorzata Frazik-Adamczyk i dr hab. inż. Piotr Muraś**) było dużym przeżyciem. Tutaj ma wschodnią granicę występowania buk, a w ogrodzie można podziwiać m.in. mamutowce (*Sequoiadendron giganteum*) i zabytkową szklarnię – świadectwo minionej epoki. Popołudnie poświęcono na zwiedzanie miasta. W niedzielny poranek uczestnicy udali się na cmentarz na Łyczakowie. Mgła i przebijające się przez nią i korony drzew słońce stworzyło wspaniałą scenografię tej niezwykle nekropolii. Odwiedziny zakończono na Cmentarzu Obrońców Lwowa. Rzędy jasnych grobów obsadzone krzewami jałowców – dar polskich szkółkarzy – skłaniały do zadumy. Podobnie jak całość założenia zaprojektowanego przez **Rudolfa Indrucha** – studenta Wydziału Architektury Politechniki Lwowskiej.

*Opracowanie i zdjęcia:
dr hab. inż. Piotr Muraś
Katedra Dendrologii
i Architektury Krajobrazu*

Światowy Dzień Gleby na Uniwersytecie Rolniczym

Kraków, 5 grudnia 2016 r.

Czym są zdrowe gleby? Jakie gleby mamy w Krakowie i na świecie? Co żyje w glebach? – o tym mogli dowiedzieć się uczniowie z klas V i VI szkół podstawowych. Było gwarno, wesoło i kolorowo. Zgromadzonych w imieniu organizatorów powitał **dr hab. inż. Tomasz Zaleski** – kierownik Katedry Gleboznawstwa i Ochrony Gleb na Wydziale Rolniczo-Ekonomicznym, który wyraził nadzieję na powtarzanie tego wydarzenia w przyszłości. W imieniu Władz Uczelni zgromadzonych powitał **prof. dr hab. inż. Marcin Pietrzykowski** – dziekan Wydziału Leśnego, który okazał



Zajęcia w laboratorium



Zgromadzonych w imieniu organizatorów powitał **dr hab. inż. Tomasz Zaleski** – kierownik Katedry Gleboznawstwa i Ochrony Gleb na Wydziale Rolniczo-Ekonomicznym



Pamiątkowa „piątka”

duże zadowolenie z tak licznej obecności dzieci na Światowym Dniu Gleby, obchodzonym na UR po raz pierwszy. Zaznaczył, że wszyscy muszą pamiętać, iż gleby stanowią integralny składnik wszystkich ekosystemów. Powiedział, że to wydarzenie stanowi doskonałą okazję dla młodych ludzi do podjęcia rozmów z naukowcami, doktorantami i studentami na tematy związane z szeroko rozumianą przyrodą, rolnictwem czy leśnictwem. W części ogólnej spotkania dzieci wysłuchały też

interesującego wykładu **dr. inż. Michała Gąsiorka** z Katedry Gleboznawstwa i Ochrony Gleb na Wydziale Rolniczo-Ekonomicznym UR pt. *Historia Krakowa zapisana w glebie*.

W trakcie spotkania uczniowie poznawali gleby z całego świata, wykonywali proste doświadczenia i sprawdzali, co w nich żyje. Poznali odpowiedź na pytania: czym są zdrowe gleby i jak je rozpoznać? Jakie gleby mamy w Krakowie, a jakie w Europie? Jak można je badać?



Analiza gleb z różnych zakątków świata



Kocham glebę

W ramach spotkania odbył się też happening pod hasłem „Kocham gleby!” W programie spotkania było również zwiedzanie Muzeum Gleb.

Opracowanie: mgr inż. Izabella Majewska, rzecznik prasowy UR



Jak rozpoznać zdrowe gleby?

Światowy Dzień Gleb spotkał się z bardzo pozytywnym odbiorem dzieci i nauczycieli – przybyło 150 młodych ludzi zainteresowanych tym tematem. Wszystko to nie odbyłoby się bez sprawnego działania Komitetu Organizacyjnego, który tworzyli: dr inż. Piotr Pacanowski, dr hab. inż. Tomasz Zaleski, dr hab. inż. Piotr Gruba, dr Tomasz Wanic, dr inż. Michał Gąsiorek, dr hab. inż. Ryszard Mazurek, dr inż. Agnieszka Józefowska, dr hab. inż. Ewa Błońska, dr hab. inż. Jarosław Lasota, dr Bartłomiej Kajdas, dr hab. Marek Drewnik, dr inż. Magdalena Frączek oraz doktoranci i studenci z działających na UR Kół Naukowych.

Poszerzone posiedzenie Rady Programowej Electronic Journal of Polish Agricultural Universities i Acta Scientorum Polonorum

Kraków, 12 grudnia 2016 r.

Na zaproszenie Władz Rektorskich Uniwersytetu Rolniczego do Krakowa przyjechali przedstawiciele dwóch czasopism naukowych: EJPAU (Electronic Journal of Polish Agricultural Universities) i ASP (Acta Scientorum Polonorum). Spotkanie stało się okazją do uhonorowania osób, które swoją działalnością przyczyniły się do utrzymania i rozwoju tych czasopism.

Dwudniowe posiedzenie rozpoczęło się od spotkania w Klubie „Buda”, w którym uczestniczyli zarówno goście, jak i JM Rektor UR profesor Włodzimierz Sady. Stało się ono okazją do zapoznania się z historią tego wyjątkowego miejsca na kulturalnej mapie Krakowa i Polski. Drugi dzień obrad miał charakter naukowy i organizacyjny. Zaprezentowane były referaty dokumentujące historię wspomnianych czasopism, jak również dokonano prezentacji nowych członków Rady Programowej i przewodniczących

Rady Naukowej serii, ich współpracowników i szefów Wydawnictw.

Najważniejszym punktem było jednak wręczenie pięciu osobom odznaki „Zasłużony dla Uniwersytetu Rolniczego”. Na mocy decyzji Senatu UR z dnia 9 grudnia 2016 r. wyróżnienia te otrzymali:

- profesor Franciszek Kluza (UP w Lublinie),
- profesor Jerzy Sobota (UP we Wrocławiu),
- profesor Waldemar Uchman (UP w Poznaniu),
- profesor Janusz Prusiński (UTP w Bydgoszczy),
- profesor Józef Bieniek (UR w Krakowie).

W okolicznościowym wystąpieniu JM Rektor UR podziękował za wieloletnią pracę w wydawnictwach i złożył gratulacje osobom, które otrzymały odznaki „Zasłużony dla Uniwersytetu Rolniczego”. Podkreślił, że polska nauka potrzebuje dobrych czasopism, o międzynarodowej renomie i dodał, że za każdym artykułem stoi redaktor, który go opracowuje. Poprosił zatem o przekazanie słów wdzięczności na ręce tych, którzy w jakikolwiek sposób przyczyniają się do sukcesu tych wydawnictw.

Redakcja



Prof. dr Janusz Prusiński, przewodniczący Rady Programowej EJPAU i ACTA



JM Rektor powitał gości

Krótkie informacje o obu tytułach

EJPAU (Electronic Journal of Polish Agricultural Universities) powstało w 1998 r. z inicjatywy środowiska akademickiego ówczesnych uczelni rolniczych, z których większość przyjęła z biegiem lat inne nazwy, zachowując jednak istotę swojego działania. Jest trwałym i niejako symbolicznym przykładem owocnej i twórczej współpracy akademickiego środowiska uczelni rolniczych w Polsce.

Dyscypliny wydawnicze EJPAU:

agricultural engineering, agronomy, animal husbandry, biology, biotechnology, civil engineering, economics, environmental development, fisheries, food science and technology, forestry, geodesy and cartography, horticulture, veterinary medicine, wood technology.

Poszczególne serie ASP (Acta Scientorum Polonorum) wydawane są przez różne uczelnie, zachowując jednak identyczny układ i szatę graficzną. Ta inicjatywa ma już 15 lat (czasopismo to powołano w 2001 roku). Serie tematyczne ASP (Acta Scientorum Polonorum) i ich ośrodki wydawnicze: Kształtowanie środowiska – UR w Krakowie, leśnictwo i drzewnictwo – UR w Krakowie, inżynieria rolnicza i ogrodnictwo – UP w Lublinie, technologia żywności i żywienia – UP w Poznaniu, rybactwo i zootechnika w AR – ZUT w Szczecinie, biotechnologia, geodezja i kartografia i weterynaria – UP we Wrocławiu, agronomia – UTP w Bydgoszczy, budownictwo i ekonomia – SGGW w Warszawie, biologia i gospodarka przestrzenna – UWM w Olsztynie.

Świąteczne spotkanie na Uniwersytecie Rolniczym – tropem kompozytorów

Kraków, 16 grudnia 2016 r.

Tradycyjnie już w ostatnim tygodniu przed świętami Bożego Narodzenia Społeczność Uczelni spotkała się na wspólnym kolędowaniu na kampusie przy al. 29 Listopada. Czuło się wyjątkowy nastrój, towarzyszący tym najbardziej rodzinnym świętom w roku. Spotkanie, które w tym roku odbyło się w piątek 16 grudnia, rozpoczął **JM Rektor profesor Włodzimierz Sady**, podkreślając, że święta Bożego Narodzenia to czas, w którym wszyscy jesteśmy razem. Kończąc, w imieniu Władz Uczelni złożył wszystkim serdeczne życzenia i poprosił, aby zebrani – nie tyle goście, co domownicy i przyjaciele Uniwersytetu

Rolniczego – przekazali je na ręce swoich najbliższych. Nawiązując do życzeń JM Rektora, **Józef Pilch – wojewoda małopolski** podkreślił rolę rodziny w celebracji świąt Bożego Narodzenia. Przyznał również, że jest pod wielkim wrażeniem oprawy tego spotkania. W podobnym tonie wypowiedział się także **Wojciech Kozak – wicemarszałek województwa małopolskiego**.

Po zakończeniu części oficjalnej JM Rektor przekazał prowadzenie spotkania **profesorowi Kazimierzowi Wiechowi**, który opowiadał wspaniałe historie związane z Bożym Narodzeniem. W tym roku

tematem przewodnim byli kompozytorzy polskich kolęd. Narracja przeplatana była występami artystycznymi. Zaprezentowali się: Zespół Sygnalistów Myśliwskich „Hagard”, Chór Męski Krakowskiego Środowiska Akademickiego „Agricola”, Studencki Zespół Góralski „Skalni” oraz Chór Uniwersytetu Rolniczego w Krakowie.

By dopełnić tradycji, na koniec połamano się chlebem, który wcześniej pobłogosławił **ks. Ryszard Honkisz**. Wychodząc ze spotkania, wszyscy czuli magię nadchodzących świąt.

Redakcja

Jak co roku świąteczne spotkanie zgromadziło bardzo wiele osób



nie tylko nauka

Prof. dr hab. Roman Prawocheński (1877-1965) – historia warta zapamiętania

Profesor Jerzy Niewodniczański z rękopisem pamiętników swojego dziadka Romana wędrował od redakcji czasopism hodowlanych do towarzystw nauk zootechnicznych, nigdzie nie znajdując, z uwagi na brak środków finansowych, chęci na opublikowanie pamiętników. Szczęśliwie trafił na **profesora Józefa Bieńka** – redaktora naczelnego Wydawnictwa UR w Krakowie, który jako genetyk zwierząt znał wybitnego uczonego zootechnika i dzięki temu, wykorzystując Jubileusz 60-lecia Wydziału Hodowli Zwierząt, uzyskał od **JM Rektora profesora Włodzimierza Sady** środki finansowe na wydanie pamiętników. Po stokroć dzięki obu Panom za mądre decyzje, które dały nam możliwość zapoznać się ze świadectwem minionych czasów Rosji z przełomu XIX i XX wieku i Polski w okresie okupacji.

Roman Prawocheński urodził się 24 września 1877 r. w Liwencie w guberni woroneskiej w rodzinie lekarza wojskowego w Taganrogu, gdzie ukończył gimnazjum filologiczne, co umożliwiło mu studia na wydziale matematyczno-przyrodniczym uniwersytetu w Petersburgu ze specjalizacją fizjologii zwierząt. Po ich ukończeniu rozpoczął pracę w charakterze zootechnika w stadninach koni, skąd trafił do Ministerstwa Rolnictwa w Petersburgu. Równocześnie podjął studia naukowe. W okresie lat 1908-1910 był delegowany do Anglii po zakupu zwierząt hodowlanych i w celu pogłębienia wiedzy hodowlanej. W tym czasie nawiązał liczne i cenne kontakty z uczonymi zachodnioeuropejskimi.

Profesor Prawocheński od początku swojej działalności zawodowej wykazywał bardzo szeroki wachlarz zainteresowań

hodowlą zwierząt, bo zajmował się nie tylko hodowlą koni (jego pierwszoplanowa aktywność), ale także owiec, trzody chlewnej i bydła, oraz problematyką ogólnobio logiczną, a w tym: genetyką, rozrodem zwierząt gospodarskich i doświadczalnictwem zootechnicznym. Nikt spośród profesorów szczegółowej hodowli zwierząt nie był i nie jest w stanie Mu dorównać co do wszechstronności zainteresowań hodowlanych.

Już przed rewolucją październikową 1917 r. profesor znany był w Rosji jako hodowca i naukowiec. Brał on czynny udział w życiu hodowlanym, opracowując problemy zlecane mu do rozwiązania, których wyniki publikował w czasopismach fachowych. Współpracował z czołowymi rosyjskimi profesorami-hodowcami takimi jak: **P. Kuleszow, B. Bogdanow, N. Kułagin, N. Pridorogin, N. Iwanow, E. Liskun, N. Jurasow, D. Kisłowski** i z wieloma innymi. Równocześnie współpracował z uczonymi z Zachodniej Europy.

Wraz z wiekiem coraz więcej uwagi poświęcał pracy naukowej i coraz bardziej angażował się w rosyjskie życie hodowlane. Jednak praca naukowa stopniowo stawała się jego głównym zajęciem. Brał On udział w specjalnej naukowej komisji powołanej w Petersburgu do spraw badań nad hodowlą i użytkowaniem koni w 1913 r. Kierował badaniami i równocześnie redagował biuletyny komisji, które ogłaszał drukiem. Równoległe prowadził wykłady z hodowli owiec w Pietrowsko-Razumowskiej Akademii Rolniczej (obecnie Rosyjski Państwowy Uniwersytet Rolniczy im. Timiriязewa w Moskwie).

Najważniejsze prace opublikowane przez Profesora w Rosji to m.in.: *Doświadczenia z wyścigów jako podstawa hodowli koni w Rosji* (Petersburg, 1908), *Dziedziczenie szybkości w hodowli klusaków* (Petersburg), *Wiadomości komisji z badań wyścigów konnych* (Petersburg, 1913-1917), *Znaczenie w żywieniu zwierząt gospodarskich substancji nie poddających się analizie chemicznej* (Gospodarz Wiejski, 1905). Druga praca była nacechowana, jak na ówczesne czasy, postępowymi tezami biologicznymi, m.in. że człowiek może oddziaływać na organizm zwierząt poprzez zmianę środowiska i ukierunkowanie dziedziczności w pożądanym przez siebie kierunku. Poruszył On także kwestię wpływu wieku rodziców na jakość potomstwa. Te myśli Profesora były przywoływane w pracach hodowców rosyjskich, takich jak **prof. W. Witt, K. Filiański i W. Szczepkin**. Ostatnia z ww. prac warta jest uwagi na to, że prof. Prawocheński już w 1905 r. zasugerował istnienie w pokarmach nieznanych substancji odgrywających istotną rolę w żywieniu zwierząt, które odkryte zostały dopiero w 1912 r. przez **K. Funka** i nazwane witaminami. W 1917 r. przeniósł się do Kijowa, gdzie na uniwersytecie wykładał hodowlę zwierząt.

W 1919 r. Profesor przeprowadził się do Polski, gdzie objął kierownictwo Wydziału Hodowli Zwierząt w PINGW w Puławach. Równocześnie wykładał hodowlę ogólną zwierząt w SGGW w Warszawie. W 1924 r. objął kierownictwo Katedry Hodowli Szczegółowej Zwierząt na Wydziale Rolnym UJ w Krakowie. Profesor prowadził badania w zakresie

hodowli koni, owiec i trzody chlewnej w PINGW w Puławach i katedrach hodowlanych uczelni w: Warszawie, Krakowie, Wilnie i Lublinie. Zapoczątkował w Polsce badania wełnoznawcze, co doprowadziło później do założenia Instytutu Wełnoznawczego w Warszawie. Był inicjatorem podjęcia badań grup krwi u owiec przy współpracy z **prof. L. Hirszfeldem**. Współpracował wtedy z uczonymi Zachodniej Europy i USA. Korespondował m.in. z wybitnymi uczonymi, takimi jak profesorowie: **Hammond, Ewart i Greenwood** z Anglii, **Dry** z Nowej Zelandii, **Johansen** ze Szwecji, **Kruger** z Niemiec, **Schmidt i Duerst** ze Szwajcarii, **Bilek i Krizenecky** z Czechosłowacji. Odwiedzał ich zakłady naukowe, wymieniał poglądy, co było dla niego inspiracją do dalszych badań naukowych. Brał udział w międzynarodowych zjazdach naukowych, m.in. w Londynie, Zurichu, Rzymie, Budapeszcie, Pradze i Bukareszcie. Był reprezentantem Rosji, a później Polski na arenie międzynarodowej.

Profesor mimo intensywnej pracy naukowej brał czynny udział w życiu hodowlanym kraju jako członek komitetów organizacyjnych zjazdów i konferencji naukowych, sędzia na wystawach hodowlanych, współpracownik związków hodowców i towarzystw rolniczych. Uczestniczył w konferencjach krajowych i międzynarodowych. Usilnie dążył do doskonalenia w Polsce koni w masowej hodowli przy użyciu rasy gudbrandsdalskiej, co dało dobre wyniki. Był rzecznikiem wprowadzenia w kraju prób użytkowości koni w zaprzęgu. Jeszcze przed II wojną światową był inspiratorem sztucznego unasienniania owiec – w tym celu materiał genetyczny sprowadzał samolotami z Anglii. Opracował wspólnie z wybitnym hodowcą Budnym z Bychawy program doskonalenia trzody chlewnej oparty o import zwierząt zarodowych z Anglii.

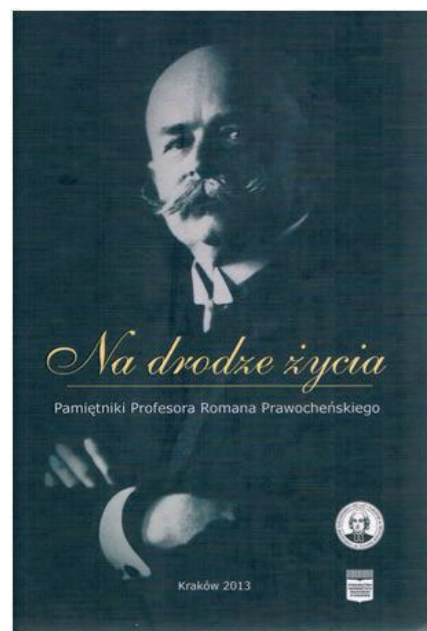
Opublikował trzy podręczniki: *Hodowlę koni* (Warszawa, 1922-1924), *Hodowlę owiec* (1926) i *Hodowlę owiec* (1937-1939).

Następnie wydał drugie, poszerzone, wydania ww. podręczników. Podręczniki te były podstawą do opanowania trudnej sztuki hodowlanej. Książki te napisał tak prosto i przystępnie, że mogli z nich czerpać wiedzę nie tylko studenci wydziałów rolniczych, zootechnicznych i weterynaryjnych, ale również hodowcy praktycy.

6 listopada 1939 r. wraz z innymi profesorami UJ został wywieziony do obozu koncentracyjnego w Sachsenhausen, skąd powrócił 8 lutego 1940 r., aby podjąć pracę w Instytucie Rolniczym w Puławach (1941-1944). Po zakończeniu wojny Profesor wrócił do pracy na Wydziale Rolnym UJ, a następnie WSR w Krakowie. Ostatnie 10 lat życia (1955-1965) z powodu choroby wycofał się z czynnej działalności. Pozostał po sobie ogromny dorobek w postaci kilkunastu książek, prac naukowych i ok. 150 artykułów napisanych w językach polskim, rosyjskim, angielskim, francuskim i niemieckim. Niestety dorobek ten nie został opracowany w formie bibliografii.

Największe zasługi osiągnął **prof. Roman Prawocheński** jako pedagog i wychowawca młodego pokolenia hodowców w Polsce. W okresie swojej pracy od 1913 do 1955 r. wykształcił wielotysięczną rzeszę nie tylko znakomych hodowców, ale też pracowników nauki i wykładowców w szkołach rolniczych średnich i wyższych. W tym gronie warto wymienić profesorów: **J. Grzymałę**, **A. Maksimowa** i **F. Majewskiego** z SGGW w Warszawie, **W. Pruskiego** z PAN, **S. Sakowicza** z WSR w Olsztynie, **W. Bielańskiego**, **H. Bączkowską**, **B. Śliżyńskiego** z WSR w Krakowie, **E. Sasimowskiego**, **A. Domańskiego** z WSR w Lublinie, **Z. Ruszczyca** z WSR we Wrocławiu oraz Dyrektorów Departamentu MR **J. Rudnickiego**, **E. Bairda** i Naczelników Wydziałów **Z. Hrobniego** i **J. Arnolda**, seniora hodowców polskiego bydła czerwonego **mgr Jana Bujwida** i wielu innych.

Osiągnięcia naukowe Profesora doceniła Polska Akademia Nauk i w 1952 r. powołała go na członka tytularnego.



Strona tytułowa książki wydanej przez Wydawnictwo UR

Senat Wyższej Szkoły Rolniczej w Krakowie w 1961 r. nadał mu godność *doctora honoris causa*, zaś Polskie Towarzystwo Zootechniczne w 1948 r. uczyniło go swym członkiem honorowym. Władze państwa odznaczyły Profesora Krzyżem Komandorskim Orderu Odrodzenia Polski, a Francja nadała mu Ordre du Mérite Agricole.

Uznany w kraju za autorytet w zakresie historii nauk zootechnicznych w Polsce **prof. W. Pruski** pisze o profesorze Prawocheńskim, że: *zasłużył się dobrze krajowi na polu nauki i organizacji hodowli zwierząt gospodarskich i podniesienia ich wartości hodowlanej, ale głównie kształcenia młodej kadry hodowców – fachowców. Dla znających Go bliżej a zwłaszcza swoich licznych uczniów, pozostanie na zawsze człowiekiem godnym najgłębszego szacunku, o szlachetnym i pięknym obliczu duchowym.* Dla zainteresowanych szczegółową działalnością tego najwybitniejszego uczonego w zakresie nauk hodowli szczegółowej zwierząt podajemy źródło – pamiętniki Profesora Romana Prawocheńskiego pt.: *Na drodze życia*, wyd. UR w Krakowie, 2013 r.

Opracowanie:
prof. dr hab. inż. Jan Szarek

Okresowa ocena pracowników – refleksje

Artykuł jest wyjaśnieniem, dlaczego poprosiłem JM Rektora i Senat naszego Uniwersytetu o przyjęcie mojej rezygnacji z funkcji Przewodniczącego Senackiej Komisji ds. Oceny Pracowników.

Systemy oceny pracowników w każdej instytucji są w istocie sposobami oceny ich przydatności w osiągnięciu celów, jakie stawia przed sobą dana instytucja. Proces oceniania umożliwia nie tylko ocenę efektów pracy w określonym czasie, pozwala również planować przyszłościowo oraz określać potrzeby rozwojowe pracownika i instytucji. Ocenianie może być podstawą podejmowania decyzji zarówno bieżących, jak i perspektywicznych, dotyczących celów działania instytucji, polityki kadrowej itp. Systemy oceny pracowników wykorzystują wiedzę w dziedzinie zarządzania personelem, oczywiście adaptując zasady oceny do specyfiki działalności danej instytucji. System ocen pracowników służy kompleksowej ocenie wyników ich pracy pod kątem realizacji celów danej instytucji. Ocena na różnych szczeblach zarządzania jest także najwłaściwszym i najskuteczniejszym sposobem gromadzenia informacji koniecznych do podejmowania decyzji personalnych oraz dostarczania pracownikowi informacji zwrotnej o ocenie jego pracy i jego potencjale rozwojowym.

Podstawowe (elementarne) zasady zarządzania personelem są takie same: zarówno w uniwersytecie, jak i – na przykład – fabryce gwoździ. Elementarna (podręcznikowa) wiedza z zakresu zarządzania obejmuje: (1) planowanie, (2) organizowanie i (3) kontrolowanie pracy personelu.

Kto twierdzi inaczej, przypomina kogoś, kto mówi, że zasady grawitacji obowiązują tylko na Ziemi, ale już na Marsie nie obowiązują... Mit o tym, jakoby podstawowe reguły zarządzania były różne w uczelniach i fabrykach produkcyjnych lub firmach usługowych, jest powtarzany (niestety) – niczym mantra – przez wielu pracowników naukowych.

System oceny pracowników jest narzędziem w rękach kadry zarządzającej daną instytucją, a nie jakiegokolwiek komisji, nawet jeśli to jest komisja senacka. Rola takiej komisji może być jedynie pomocnicza, gdyż: (1) szczegółowy zakres oceny, (2) kryteria oceny i (3) personalne decyzje, jako konsekwencja oceny pracownika, powinny być w rękach przełożonego. Odpowiedzialność przełożonych polega właśnie na tym, że zarządzając racjonalnie personelem, tj. planując, organizując i kontrolując pracę podległych pracowników, dążą do osiągnięcia bieżących i strategicznych celów. Sukces lub porażka danej instytucji zależy bowiem od skutecznego i racjonalnego zarządzania personelem. Dodajmy jeszcze: żadna komisja nie potrafi ocenić codziennego wypełniania obowiązków służbowych przez pracownika. Komisja nie przyjmuje też pracownika do pracy, a zatem nie może formułować wniosku o jego nagrodzenie lub zwolnienie.

Osobiście uważam, że dotychczasowe systemy oceny pracowników w naszej Uczelni (a znam je od ponad 40 lat) służyły – głównie – wykazaniu nadrzędnym instytucjom (np. ministerstwu), że realizowany jest ustawy wymóg

takiej oceny. Pisałem już o tym kilka lat temu w „Biuletynie Informacyjnym” (nr 12/2012, „Wywiadówka, czyli okresowa ocena”). Takie podejście do systemu oceny przydatności pracowników można by tolerować w czasach prosperity, lecz nie dzisiaj. Obecne problemy naszego Uniwersytetu wynikają – moim zdaniem – z lokalnej (krakowskiej i małopolskiej) konkurencji z państwowymi i prywatnymi uczelniami, nie zawsze trafnie przygotowanej oferty edukacyjnej i badawczej oraz przekonania, że ministerstwo będzie podtrzymywało za wszelką cenę uczelnie z liczną kadrą i niewielką liczbą studentów. Podróżując i przebywając w wielu miejscach na świecie, w uczelniach o podobnym profilu jak nasza, widziałem, jak bezlitośnie postępowały instytucje nadrzędne, gdy uczelnia nie radziła sobie z problemami. Czy losy Akademii Rolniczo-Technicznej w Olsztynie i Akademii Rolniczej w Szczecinie nie dają wiele do myślenia o przyczynach ich wymazania z listy uczelni w Polsce? Można dyskutować, w jakim stopniu spowodowane to było przez samych pracowników tych uczelni, ale że los był w ich własnych rękach, nie ulega wątpliwości. Byłoby ciekawe poznać wyniki ocen okresowych pracowników tych uczelni w przeszłości – czy oceny były pozytywne, a mimo to uczelni już nie ma...?

Nie jest moim zamiarem sformułowanie czarnego scenariusza dla naszej Uczelni, ale przeczuje, że znajdujemy się „na zakręcie” w naszej historii nie jest przecież odosobnione w naszym uniwersyteckim środowisku.

Oto moje krytyczne uwagi do dotychczasowego systemu oceny pracowników naukowo-dydaktycznych.

Podział czasu pracy pracowników naukowo-dydaktycznych w naszym Uniwersytecie określony jest następująco (procentowo): 55% dydaktyka, 35% badania naukowe, 10% organizacja. Wytyczne te są niejako wirtualne i – oczywiście – błędne. Czy bowiem zarządzający Uczelnią – na każdym poziomie: rektorskim, dziekańskim, kierowniczym jednostek organizacyjnych – zachowują te proporcje czasu pracy? Czy dyrektor instytutu, lub dziekan, przeznacza tylko 10% czasu na sprawy organizacyjne? Oczywiście, że sprawy organizacyjne zajmują kadrze zarządzającej więcej czasu (zapewne nawet więcej niż 55%, jak na dydaktykę). Podobnie zróżnicowany (a nie stały) jest czas pełnienia obowiązków służbowych niemal każdego pracownika. To pierwszy, podstawowy, brak logiki w podziale czasu pracy. Drugi mankament to brak formuły obliczenia wymienionych wyżej wartości procentowych. Jak wiadomo, wartość procentową oblicza się dzieląc licznik przez mianownik i mnożąc iloraz przez 100. Jaki jest licznik, jaki jest mianownik? Nienormowany czas pracy rozumiany jest obecnie tak, że zarówno licznik jak i mianownik ustalane są dowolnie i samodzielnie...

Planowanie i rozliczanie obowiązków dydaktycznych (pensum, nadgodziny) umożliwia określenie czasu pracy na prowadzenie wykładów, ćwiczeń, seminariów, prac dyplomowych. Każdy doświadczony kierownik katedry czy zakładu potrafi dość dokładnie określić rzeczywisty (a nie planowany i sprawozdawczy) czas, jaki jest przeznaczany na dydaktykę, uwzględniając przygotowanie wykładów i ćwiczeń, egzaminowanie, konsultacje itd.

Uważa się, moim zdaniem błędnie, że nie jest możliwe planowanie czasu wykonywania prac badawczych i organizacyjnych. Kto przygotowywał projekty badawcze, lub zna reguły pracy w instytutach badawczych (gdzie nie ma



dydaktyki), ten jednak wie, że planuje się w nich czas realizacji podejmowanych przedsięwzięć. Kto tego nie potrafi, ten nie ma kwalifikacji do zarządzania badaniami naukowymi – tak uważam. Oczywiście błąd, jaki można popełnić, jest tutaj większy niż, na przykład, przy planowaniu czasu pracy na wyprodukowanie pary butów w zakładzie szewskim. Gdyby jednak nie było planowania i kontrolowania czasu pracy w instytucjach i laboratoriach badawczych, nie mogłyby one w ogóle funkcjonować.

Niekiedy formułowane są opinie, iż praca naukowa wymaga natchnienia (wenu) – jak u artysty – i w związku z tym nie można jej planować i organizować. Opinie te formułują jednak dyletanci nie posiadający elementarnej wiedzy z zakresu zarządzania personelem.

Bez większego trudu można przewidywać (planować) czas obciążeń pracami organizacyjnymi. Potwierdzi to każdy zarządzający firmą usługową, produkcyjną, a nawet gospodyni domowa. Dlatego uważa się, że nie jest to możliwe



w uniwersytecie, który kształci na kierunkach zarządzania...?

Trudno jest bez planowania i organizowania pracy personelu osiągać cele krótko- i długoterminowe. Dotychczasowy system ewidencjonuje „wydarzenia losowe” (np. publikacje naukowe, patenty itd.), a nie zaplanowane. Zatem i osiągnięcia Wydziałów Uczelni są losowe, a nie uzyskiwane w sposób zamierzony (zaplanowany). Przykładem takiego krótkoterminowego planowania jest np. uzyskanie pożądanej kategorii w ocenie parametrycznej Wydziału. Jeśli dziekan wykazuje losowy dorobek wydziału (tj. nie zaplanowany), to i losowy jest wynik oceny i kategoria wydziału. Takie są konsekwencje braku stosowania metod zarządzania czasem pracy.

System oceny pracowników powinien być narzędziem zarządzania dla osób kierujących Uczelnią na każdym poziomie. Obecny system takim nie jest w ogóle. Jest systemem oceny dla Senackiej Komisji Oceny Pracowników, która przecież nie ma żadnych kompetencji ani wystarczających danych do oceny pracowników.

Komisja powinna spełniać jedynie funkcję pomocniczą (sprawozdawczą, opiniującą, wnioskującą), a nie oceniającą.

Opracowałem nowy system oceny pracowników naukowo-dydaktycznych w nawiązaniu do podstawowej wiedzy z zakresu zarządzania personelem, adaptując go do specyfiki uniwersytetu. Korzystałem także z wiedzy, jaką zgromadziłem w czasie mojej ponad 40-letniej pracy w uniwersytecie i licznych zagranicznych spostrzeżeń.

Przyjąłem następujące założenia nowego systemu oceny pracowników:

1. maksymalne uproszczenie (3-stronicowy formularz – obecnie z załącznikami to kilkanaście stron),
2. wykorzystanie bazy danych dydaktycznych (USOS) i bibliotecznych (publikacje) do automatycznego (komputerowego) wypełnienia ankiety (internetowej) bez udziału pracownika,
3. planowanie i rozliczanie w okresach semestralno-rocznych obowiązków:
 - a) dydaktycznych,
 - b) naukowych,
 - c) organizacyjnych,

4. uwzględnienie czasu pracy w planowaniu i rozliczaniu obowiązków, np. wykazywanego przecież co miesiąc na papierowym potwierdzeniu naszych zarobków, tzw. „pasku”.

Rozsądny Czytelnik wie i rozumie oczywiście, że zarządzanie czasem pracy nie oznacza ewidencjonowania czasu siedzenia za biurkiem.

Nowy system oceny pracowników miał być efektywnym narzędziem w zarządzaniu Uczelnią na każdym poziomie zarządzania. Skutkiem takiego zarządzania powinny być:

1. bezpieczeństwo zatrudnienia pracowników wypełniających zaplanowane obowiązki,
2. utrzymanie samodzielności Uczelni (w czasach coraz większej presji na różnego rodzaju fuzje z innymi uczelniami),
3. trwałość istnienia dotychczasowych Wydziałów.

Tak formułowałem podstawowe cele Uczelni jako członek Zespołu ds. opracowania Strategii Uczelni (przyjętej bodajże w 2015 roku).

Przedstawiłem te założenia i ogólny zarys nowego systemu oceny pracowników podczas spotkania prorektorów i dziekanów, lecz nie zostały one zaakceptowane. Podstawowe zarzuty, jakie sformułowano wobec nowego systemu oceny, dotyczyły planowania i rozliczania obowiązków pracowników z uwzględnieniem czasu pracy w dydaktyce, badaniach naukowych i aktywności organizacyjnej. Nie potrafiłem, niestety, przekonać uczestników wspomnianego spotkania do mojego pomysłu...

Na zakończenie jeszcze jedno spostrzeżenie: system punktowy stosowany obecnie w naszym Uniwersytecie przypomina nieco systemy punktowej oceny łyżwiarzy figurowych, skoczków narciarskich i bydła mlecznego. Jest na swój sposób ubliżające profesji naukowca, gdy do oceny jego pracy wykorzystuje się metody oceny fikołków na lodzie, ułożenia nóg w telemarku lub budowy kroowego wymienia...

*Opracowanie:
prof. dr hab. inż. Tadeusz Juliszewski*

Migawki z życia braci studenckiej

Studentko, studencie! Bądźcie fit jesienią

Kraków, 25 października 2016 r.

Dzięki współpracy **lic. Emila Gardiasza** – wiceprzewodniczącego Wydziałowej Rady Samorządu Studentów Wydziału Rolniczo-Ekonomicznego z siecią siłowni **Fitness Platinum** w głównym budynku UR przy al. Mickiewicza 21 została przeprowadzona akcja mająca na celu promocję zdrowego trybu życia i aktywności fizycznej wśród studentów i doktorantów Uniwersytetu Rolniczego. W trakcie trwania akcji studenci mogli porozmawiać z przedstawicielami sieci klubów Fitness Platinum, a także zapoznać się ze specjalną ofertą na karnety studenckie.

Dodatkowo Wydział Rolniczo-Ekonomiczny gościł zawodników krakowskiej drużyny footballu amerykańskiego Kraków Football Kings. Każdy zainteresowany żak miał okazję do otrzymania napoju energetycznego oraz gadżetu – pendrive'a w postaci minigirii.

Akcja cieszyła się bardzo dużym zainteresowaniem wśród studentów, dlatego zarówno WRSS WR-E, jak i Fitness Platinum planują kolejną edycję już wiosną 2017 r.

Pamiętajmy! Bardzo ważnym elementem w życiu człowieka jest aktywność

fizyczna. Ma ona bardzo duży wpływ zarówno na rozwój psychiczny, jak i fizyczny. Warto jednak pamiętać, że we wszystkim należy zachować umiar – nawet w ćwiczeniach. Zarówno nadmiar, jak i niedostatek ruchu jest dla organizmu niekorzystny. Nadmiar ćwiczeń może doprowadzić do naciągnięcia mięśni, bólu kręgosłupa czy problemów z koncentracją. Niedobór zaś przyczynia się do obniżenia odporności organizmu, otyłości, a także niewydolności wysiłkowej.

Opracowanie: Emil Gardiasz, wiceprzewodniczący WRSS WR-E



Spotkanie studentów z przedstawicielami sieci siłowni Fitness Platinum

Dzień Dawcy Szpiku na WRE

Kraków 24-25 października 2016 r

Wraz z Fundacją DKMS została przeprowadzona akcja „Pomóż Oli i innym” mająca na celu umożliwienie studentom, doktorantom, a także pracownikom Wydziału Rolniczo-Ekonomicznego dołączenie do bazy dawców Fundacji. Akcja cieszyła się sporym zainteresowaniem zarówno ze strony studentów, jak i pracowników. Łącznie przez dwa dni do bazy dawców zarejestrowało się 50 osób, co bardzo cieszy zarówno osoby z Fundacji, jak i Annę Gąsienicę – przewodniczącą WRSS WRE. To właśnie Ania była inicjatorką tego wydarzenia na Wydziale. Fundacja DKMS działa w Polsce od 2008 r. jako niezależna organizacja *non-profit*, a także organizacja pożytku publicznego. W ciągu 8 lat działalności w Polsce udało się zarejestrować ponad 921 tysięcy potencjalnych



dawców szpiku lub komórek macierzystych. Celem Fundacji jest działalność w zakresie wspierania osób potrzebujących pomocy ze względu na ich stan fizyczny, psychiczny lub emocjonalny, promowanie nauki oraz

badań w dziedzinie przeszczepiania komórek macierzystych oraz promocja zdrowia publicznego.

*Opracowanie: Emil Gardiasz,
wiceprzewodniczący WRSS WR-E*



Akcja cieszyła się dużym zainteresowaniem. Studenci chętnie wypełniali dokumenty i dołączali do bazy dawców szpiku



Światowy Dzień Gleby na Uniwersytecie Rolniczym



*Poszerzone posiedzenie Rady Programowej „Electronic Journal of Polish Agricultural Universities”
i „Acta Scientorum Polonorum”*

W następnym numerze:

- Reportaż z Balu Uniwersytetu Rolniczego
- Relacje z konferencji naukowych